



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.7.2004
KOM(2004) 474 endelig

2004/0153 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

om etablering af et integreret handlingsprogram inden for livslang læring

(forelagt af Kommissionen)

{SEK(2004) 971}

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

- 1.1. I marts 2004 vedtog Kommissionen meddelelsen "Den nye generation af EF-uddannelsesprogrammer efter 2006"¹ ("den tidligere meddelelse") som opfølgning på Kommissionens meddelelse fra februar vedrørende politikudfordringer og budgetmidler i perioden 2007-2013². Heri blev det tilkendegivet, at Kommissionen havde til hensigt at foreslå et integreret program for livslang læring, som omfatter samtlige interne eksisterende programmer for almen og erhvervsfaglig uddannelse. I det udkast til afgørelse, som er vedlagt denne begrundelse, fastlægges et sådant program.
- 1.2. Det integrerede program for livslang læring bygger på de nuværende Socrates- og Leonardo da Vinci-programmer, eLearning-programmet, Europass-initiativet og de forskellige aktioner, som finansieres gennem EF-handlingsprogrammet til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet og støtte til enkeltforanstaltninger på uddannelsesområdet. Yderligere bør Erasmus Mundus-programmet, som lige er blevet lanceret og løber til 2008, inkorporeres i det integrerede program som et tillægsprogram fra 2009.
- 1.3. Som det blev påpeget i den tidligere meddelelse, skyldes denne omstrukturering især fire faktorer, nemlig:
- ændringer i hele EU i form af stigende integrering af livslang læring i uddannelsessystemerne, som skyldes behovet for at takle udfordringer foranlediget af vidensamfundet og befolkningsudviklingen.
 - uddannelsesområdets stadig større betydning i forbindelse med opbygningen af en konkurrencedygtig og dynamisk videnbaseret økonomi i Europa og evnen til at tilpasse sig til ændringer, især i forbindelse med opfølgningen på Lissabon-topmødet i 2000 og Bologna- og Københavns-processerne og den dermed forbundne politikudvikling, som er foregået på europæisk plan siden de nuværende Socrates- og Leonardo da Vinci-programmer trådte i kraft,
 - behovet for at rette op på den markante diskontinuitet og manglende synergi, som skyldes den nuværende temmelig opsplittede programstruktur, som blev afdækket ved midtvejsevalueringerne af Socrates og Leonardo da Vinci og den offentlige høring om mulighederne for en ny generation af programmer, samt
 - behovet for at forenkle og rationalisere Fællesskabets lovgivningsmæssige instrumenter ved at skabe en integreret ramme, inden for hvilken en lang række aktiviteter kan finansieres.

¹ KOM(2004) 156 endelig.

² KOM(2004) 101 endelig.

I den resterende del af denne begrundelse beskrives de grundlæggende principper i Kommissionens forslag; hovedpunkterne i udkastet til afgørelse gennemgås, og det beskrives, hvordan subsidiaritets- og proportionalitetsprincipperne overholdes.

2. VEJEN FREM

Gennem sine uddannelsesprogrammer når EU direkte ud til sine borgere – ingen anden fællesskabsaktivitet har år efter år direkte betydning for så mange mennesker. De støtter også moderniseringsprocessen inden for EU's uddannelsessystemer og motiverer den enkelte til at forbedre sin faglige praksis - kort og godt bidrager programmerne til, at EU kan nå Lissabon-målene. Kommissionen foreslår derfor følgende ændringer af de nuværende programmer:

2.1. Et integreret program for almen og erhvervsfaglig uddannelse

Det integrerede program kommer til at omfatte fire særprogrammer: **Comenius** til almene uddannelsesaktiviteter for skoler til og med gymnasieniveau. **Erasmus** til almene uddannelsesaktiviteter og erhvervsuddannelsesaktiviteter på videregående niveau. **Leonardo da Vinci** til alle andre aspekter af erhvervsfaglig uddannelse samt **Grundtvig** til voksenuddannelse. Desuden omfatter forslaget et "tværgående" program bestående af fire nøgleaktiviteter med følgende formål: at dække de ovenfor beskrevne politikområder; særskilt at tilgodese sproglæring og ikt-relaterede aktiviteter, hvor disse falder uden for de specifikke programmer; at sikre mere omfattende formidlingsaktivitet; og et **Jean Monnet**-program for at støtte aktioner vedrørende europæisk integration og europæiske uddannelsesinstitutioner.

Den integrerede tilgang er udformet dels for at sikre kontinuitet i forhold til tidligere erfaringer, hvorfor der er valgt en struktur, som er baseret på de vigtigste former for almen og erhvervsfaglig uddannelse i alle medlemsstater og på fastholdelse af de etablerede programbetegnelser, dels for at øge sammenhængen og synergien mellem alle tilgangens elementer, således at det bliver muligt at støtte en bredere og mere fleksibel række aktioner mere effektivt. Det integrerede program vil derfor omfatte fælles aktioner og procedurer, som fungerer på tværs af alle de enkelte dele, og et enkelt programudvalg, som skal sikre den overordnede sammenhæng.

2.2. Et mere omfattende program

Effektiviteten og merværdien af de europæiske samarbejdsprogrammer på uddannelsesområdet er blevet demonstreret ved flere lejligheder. De udgør et redskab til udbredelse af innovation og god praksis, som ellers ikke ville nå ud over de respektive landegrænser. Mobilitetsaktionen har en klar positiv betydning, ikke blot for de involverede enkeltpersoner, men også for de pågældende institutioner. De former for europæisk samarbejde, som fremmes gennem programmerne, bidrager til en modernisering og forbedring af uddannelsessystemerne i hele EU.

Set i lyset af den generelle konsensus om programmernes værdi og de nye udfordringer som følge af Lissabon-målene, konkluderer Kommissionen, at der i forbindelse med det nye integrerede program for uddannelse bør tilstræbes en betydelig øget volumen og effektivitet i forhold til de tidligere programmer.

Kommissionen har revideret de kvantificerede mål i den tidligere meddelelse i overensstemmelse med de ændringer i det finansielle overslag for perioden 2007-2013, som Kommissionen foreslår. Målene er:

- deltagelse af 1 ud af 20 skoleelever i Comenius-aktioner i perioden 2007-2013
- 3 millioner Erasmus-studerende inden 2011
- 150 000 Leonardo-praktikophold inden 2013
- 25 000 Grundtvig-mobilitetsophold inden 2013.

Kommissionen anser sådanne ambitiøse mål som afgørende for, at det nye program bliver et tilstrækkeligt instrument, som støtter opfyldelsen af målsætningen om, at EU skal være verdens mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi inden 2010.

Som følge heraf vil der blive brug for en udvidelse af budgetrammen. Det foreslåede vejledende beløb fastsættes til 13,620 mia. EUR i programmets 7-årige løbetid.

2.3. Et enklere program

Ønsket om et enklere og mere fleksibelt program stammer fra den offentlige høring, fra medlemsstaterne, de nationale kontorer og fra Kommissionen selv i budgetmeddelelsen. Det bør bemærkes, at aktioner, der støttes gennem det nuværende forslag, i visse tilfælde vil fortsætte frem til 2013, og at projekter, som godkendes det år, i nogle tilfælde ikke vil være afsluttet før udgangen af 2016. Derfor indeholder forslaget til afgørelse kun de bestemmelser om driftsmæssige forhold, som nødvendigvis skal fastlægges i lovgivningen.

Imidlertid kræver forenkling mere end gode intentioner: der skal være hensigtsmæssige lovgivningsrammer, og i de tilfælde, hvor sådanne ikke er til stede, skal der indføres de nødvendige undtagelser for bestemmelserne. Dette vil indebære målrettede undtagelser fra finansforordningens gennemførelsesbestemmelser.

Det vejledende princip er proportionalitet: de administrative og regnskabsmæssige krav bør stå i forhold til støttens omfang. Dette indebærer yderligere overvejelser, især på følgende områder:

- øget anvendelse af faste støttebeløb og enhedsomkostninger
- mulighed for enklere ansøgningsskemaer og kontrakter
- udvidet samfinansiering gennem naturalydelser og begrænsning af modtagernes regnskabsmæssige forpligtelser i disse tilfælde
- enklere dokumentation for støttemodtagernes finansielle og driftsmæssige kapacitet.

Disse forenklinger er et ufravigeligt krav, hvis de i afgørelsen fastlagte mål skal nås. Kommissionen vil derfor på et senere tidspunkt foreslå passende undtagelser fra finansforordningerne enten i form af direkte ændringer af

gennemførelsesbestemmelserne eller gennem ændring af det nuværende forslag, således at det omfatter målrettede undtagelser, som er specifikke for dette program.

2.4. Et mere decentraliseret program

Kommissionen foreslår, at flere aktiviteter forvaltes nationalt gennem netværket af nationale kontorer. Fordelen herved er, at disse kontorer har indsigt i nationale forhold, kender de prioriterede behov og har mulighed for at skabe et brugervenligt miljø.

Kommissionen mener, at det er hensigtsmæssigt at administrere foranstaltninger gennem de nationale kontorer, såfremt en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

- Der kan fastsættes en objektiv metode til fordeling af budgetmidler mellem medlemsstaterne ud fra aktivitetens omfang.
- Foranstaltningerne er små og henvendt til enkeltpersoner, således at fuld udvælgelse på europæisk plan ikke er berettiget.
- Aktionerne vedrører behov, som er specifikke for de enkelte medlemsstater.

Derfor foreslås det i udkastet til afgørelse, at følgende aktiviteter forvaltes gennem de nationale kontorer: mobilitet, mindre partnerskaber mellem institutioner, overførsel af innovative projekter på erhvervsuddannelsesområdet og visse indsatser, som er rettet mod formidling og udnyttelse af resultaterne. I afsnit 3 i finansieringsoversigten gives en mere uddybende forklaring på de principper, som ligger til grund for valget af de forvaltningsmetoder, der foreslås i forbindelse med programmet.

3. PROGRAMFORSLAGETS UDFORMNING

3.1. Afsnit 1: Almindelige bestemmelser

I artikel 1 og 2 fastlægges overordnede og specifikke målsætninger for det integrerede program og for dets særprogrammer. Disse suppleres med operative målsætninger for hvert særprogram jf. de enkelte kapitler i afsnit 2.

I artikel 5 fastsættes de generiske aktioner i det integrerede program. Dette er en foranstaltning, som er udformet med henblik på at sikre maksimal forenkling og fleksibilitet. I bilaget angives, hvilke aktioner der vil blive forvaltet af hhv. Kommissionen og de nationale kontorer.

I artikel 6 fastsættes Kommissionens og medlemsstaternes opgaver især i forbindelse med etablering og drift af de nationale kontorer set i lyset af kravene i finansforordningen.

Artikel 7 giver mulighed for at udvide programdeltagelsen til Schweiz og landene i Vestbalkan.

Ved artikel 10 nedsættes et udvalg for det integrerede program, som træder sammen for at behandle forskellige emner og vil have forskellige sammensætninger afhængigt af disse emner. Kommissionen forudser, at der vil blive behov for fem separate sammensætninger: et for at dække det integrerede program overordnet samt det tværgående program og Jean Monnet-programmet. Hertil kommer fire andre, som skal dække Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci og Grundtvig. I artikel 9 hedder det, i overensstemmelse med den foreslåede komitologiafgørelse, at udvalget i udvælgelsesprocessen bør fokusere på processen, kriterierne og budgettet, men ikke på udvælgelsen af de enkelte projekter.

I artikel 15 fastsættes en investeringsramme på 13,620 mia. EUR. Nærmere detaljer findes i bilagets afsnit B.8. Det angivne mindstebeløb kan i overensstemmelse med fovaltningsproceduren ændres af Kommissionen efter aftale med udvalget. Artiklen giver også mulighed for, at der kan bruges maksimalt 1 % på at støtte deltagelsen af partnere fra ikke-deltagende tredjelande i forbindelse med programmets partnerskabs-, projekt- og netværksaktiviteter.

3.2. Afsnit 2, kapitel 1-4: Comenius-, Erasmus-, Leonardo da Vinci- og Grundtvig-programmerne

De fire sektorprogrammer Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci og Grundtvig er alle opbygget på samme måde.

Fordelingen af aktiviteterne mellem de fire sektorprogrammer afviger en del fra de nuværende programmer. Den vigtigste ændring er, at videregående erhvervsuddannelse overflyttes fra Leonardo til Erasmus.

I afgørelsen angives for hvert sektorprogram, hvilke af de i artikel 5 opstillede generiske aktioner der vil være tilgængelige, og der gives eksempler på de vigtigste former, som sådanne aktioner vil have i forbindelse særprogrammerne. Teksten til lovgivningen indeholder kun de væsentligste enkeltheder, og metoderne til gennemførelse af de genesiske aktioner i hvert program, som er beskrevet i afgørelsen, er ikke udtømmende, idet der i samråd med udvalget efter behov kan udvikles andre typer.

Alle aktioner giver mulighed for at integrere sproglige og teknologiske elementer med øvrige områder. Comenius-aktionerne omfatter venskabsskoleaktiviteterne, som hidtil har modtaget støtte fra eLearning-programmet. Erasmus-aktionerne, som afspejler inkorporeringen af videregående erhvervsuddannelse, omfatter virksomhedspraktikophold for studerende på videregående uddannelser (tidligere omfattet af Leonardo da Vinci) og giver mulighed for særlige mobilitetsordninger for studerende på fælles masters-programmer.

I Leonardo da Vinci-programmet er projektkaktionerne blevet omformuleret på grund af resultaterne af midtvejsevalueringen. Projekterne vil i vid udstrækning blive administreret gennem de nationale kontorer, og de vil i de fleste tilfælde fokusere på overførsel af nytænkning fra et land til andre. En ny partnerskabsaktion vil bestå af mindre projekter, som giver uddannelsesinstitutionerne mulighed for at samarbejde om temaer af fælles interesse. Netværksaktionen, som støtter refleksion på europæisk plan over vigtige spørgsmål på erhvervsuddannelsesområdet, er blevet styrket betydeligt.

I Grundtvig-programmet foreslås nye mobilitetsaktioner for at støtte voksne studerendes mobilitet, udveksling af personale og europæiske assistentophold ud over voksenundervisere (den nuværende Grundtvig-aktion var næsten udelukkende begrænset til sidstnævnte).

3.3. Afsnit 2, kapitel 5: Det tværgående program

Det tværgående program udgør en af nyskabelserne i det integrerede program. Det giver Fællesskabet et mere effektivt instrument til at forfølge aktiviteter, som går på tværs af to eller flere "traditionelle" aktivitetsområder, herunder især sektorprogrammer.

Det tværgående program er opdelt i fire nøgleaktiviteter.

Nøgleaktivitet 1 er i vid udstrækning en ny aktivitet i det nuværende programforslag, som fokuserer på udvikling af politikker. Heri er inkorporeret en række eksisterende aktioner som Arion, Cedefop-besøg, Eurydice-netværket osv. og målretter dem mere effektivt mod politik-spørgsmål af almen betydning for Fællesskabet. Det tilføjer nye projekter, netværk og observations- og analyseaktioner for at skabe nye mekanismer, der kan hjælpe EU med at opfylde behovene for politikker.

Nøgleaktivitet 2 supplerer den generelle sprogindsats i sektorprogrammerne. Der er behov for en tværgående indsats bl.a. i form af multilaterale projekter for at udvikle materialer og prøveredskaber til sprogindlæring, netværk af vigtige aktører, flersprogede web-portaler og informationskampagner.

Nøgleaktivitet 3 fokuserer på eksperimenter med innovative tilgange til undervisning og læring (e-læring) vedrørende pædagogik, tjenesteydelser, teknologi og indhold.

Nøgleaktivitet 4 er en ny aktivitet, der sigter på udnyttelse og overførsel af gode projektresultater til uddannelsessystemerne på EU-plan og på nationalt, regionalt og sektoralt plan. Projekterne kan administreres af Kommissionen eller gennem de nationale kontorer.

3.4. Afsnit 2, kapitel 6: Jean Monnet-programmet

Jean Monnet-programmet vedrører den videnskabelige tilgang til europæisk integration og den fornødne støtte til institutioner og foreninger, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet.

Fortegnelsen over institutioner, som Kommissionen foreslår skal modtage direkte støtte fra dette program, er begrænset til fire, som er omfattet af det eksisterende EF-handlingsprogram om fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet og støtte til enkeltforanstaltninger på uddannelsesområdet. Der kan tildeles driftsstøtte til disse fire institutioner på betingelse af, at alle finansforordningens krav er opfyldt. Som angivet i artikel 2, stk. 3, litra c), og artikel 42, stk. 3, i dette forslag har udpegelsen af disse fire støttemodtagere ingen konsekvenser for støtten til andre institutioner som f.eks. anerkendte ekspertisecentre på europæisk plan, som også kan tildeles driftsstøtte fra denne aktion i forbindelse med en indkaldelse af forslag. Sådanne institutioner kan også deltage i andre relevante dele af det integrerede program og Erasmus Mundus-programmet, forudsat

at de opfylder alle de betingelser, som gælder for disse aktioner, herunder udvælgelsesproceduren. Gennem disse indkaldelser af forslag ønsker Kommissionen at støtte udviklingen af vigtige institutioner og foreninger, som er aktive på europæisk plan, herunder institutioner, som har fællestræk med de fire udpegede modtagere, med henblik på at understøtte et netværk af europæiske ekspertisecentre i EU.

3.5. Finansielt og administrativt bilag

I bilagets punkt A og B1 fokuseres der på forskellen mellem aktioner efter proceduren for nationale kontorer (aktioner, som administreres af de nationale kontorer) og aktioner efter Kommissionsproceduren (aktioner, der administreres direkte af Kommissionen eller på dennes vegne af et forvaltningsorgan, som i overensstemmelse med finansforordningens artikel 54 kan få overdraget en del af forvaltningsopgaverne i forbindelse med programmet³).

I afgørelsen opstilles to typer procedurer for nationale kontorer. Den første, som for tiden anvendes ved alle decentrale aktioner under Socrates og mobilitetsaktionerne under Leonardo da Vinci, vil fortsat være den mest udbredte. Ifølge den skal de nationale kontorer udvælge støttemodtagere og tildele støtte til institutioner, som udelukkende er etableret i deres respektive lande. Denne støtte anvendes udelukkende af disse institutioner. Den anden type, som er udformet til at erstatte den nuværende "procedure B" under Leonardo da Vinci, giver de nationale kontorer mulighed for at udvælge hele tværnationale eller multinationale projekter og til gennem projektkoordinatoren at finansiere alle medvirkende partners deltagelse, under forudsætning af at Kommissionen godkender den korte liste over projekter, som det nationale kontor indsender.

Punkt B2 - B11 i bilaget vedrører detaljerede finansielle bestemmelser, faglig bistand og forholdsregler mod svig.

4. SUBSIDIARITET OG PROPOTIONALITET

For så vidt subsidiaritet angår er det nye program i lighed med tidligere EF-handlingsprogrammer rettet mod at fremme og optimere samarbejdet mellem medlemsstaterne på alle områder af livslang læring. Der gøres ikke forsøg på at gribe ind i uddannelsessystemernes struktur og indhold, men der fokuseres på områder, hvor der kan skabes en merværdi for EU.

Med hensyn til proportionalitet er forslaget udformet således, at det sikrer maksimal forenkling, ikke blot gennem dets aktioner, men også gennem dets administrative og finansielle krav i overensstemmelse med passende finansielle og proceduremæssige sikkerhedsforanstaltninger.

³ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1).

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

om etablering af et integreret handlingsprogram inden for livslang læring

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 149, stk. 4, og 150, stk. 4,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁴,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁵,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁶,

efter proceduren i traktatens artikel 251⁷, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved Rådets afgørelse 1999/382/EF⁸ blev anden fase af EF-handlingsprogrammet for erhvervsuddannelse "Leonardo da Vinci" iværksat.
- (2) Ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 253/2000/EF⁹ blev anden fase af EF-handlingsprogrammet for almen uddannelse Socrates iværksat.
- (3) Ved Rådets og Europa-Parlamentets afgørelse nr. 2318/2003/EF¹⁰ blev der iværksat et flerårigt program (2004-2006) for effektiv integrering af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne i Europa ("eLearning-programmet").
- (4) Ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 791/2004/EF¹¹ blev der iværksat et EF-handlingsprogram til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet og støtte til enkeltforanstaltninger på uddannelsesområdet.

⁴ EUT C ... af ..., s. .

⁵ EUT C ... af ..., s. .

⁶ EUT C ... af ..., s. .

⁷ EUT C ... af ..., s. .

⁸ EFT L 146 af 11.6.1999, s. 33. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

⁹ EFT L 28 af 3.2.2000, s. 1. Senest ændret ved afgørelse nr. 786/2004/EF (EUT L 138 af 30.4.2004, s. 7).

¹⁰ EUT L 345 af 31.12.2003, s.9.

¹¹ EUT L 138 af 30.4.2004, s. 31.

- (5) Ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. xxx/2004/EF¹² blev der indført en samlet ramme for større gennemsligtighed i kvalifikationer og kompetencer (Europass).
- (6) Med Bologna-erklæringen, som blev undertegnet af undervisningsministrene fra 29 europæiske lande den 19. juni 1999, blev der iværksat en mellemstatslig proces med henblik på at skabe et europæisk område for videregående uddannelse inden 2010, hvilket forudsætter støtte på fællesskabsplan.
- (7) På Det Europæiske Råds særlige møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000 blev der fastsat et strategisk mål for EU om at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed, og Rådet (uddannelse) blev opfordret til at iværksætte en generel refleksion over uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål ved at fokusere på fælles problemer og prioriteringer, samtidig med at de nationale forskelligheder respekteres.
- (8) Den 12. februar 2001 vedtog Rådet en rapport om uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål. Efterfølgende vedtog det den 14. juni 2002 et detaljeret arbejdsprogram for opfølgningen på disse mål, hvori der blev stillet krav om støtte på fællesskabsplan.
- (9) På Det Europæiske Råds møde i Göteborg den 15.-16. juni 2001 blev der aftalt en strategi for bæredygtig udvikling og tilføjet en miljømæssig dimension til Lissabon-processen for beskæftigelse, økonomisk reform og social samhørighed.
- (10) På Det Europæiske Råds møde i Barcelona den 15.-16. marts 2002 blev der vedtaget et mål om, at uddannelsessystemerne i Europa skal være en kvalitetsreference på verdensplan inden 2010, og der blev opfordret til foranstaltninger, som skal fremme grundlæggende færdigheder, bl.a. ved meget tidligt at undervise børn i mindst to fremmedsprog.
- (11) I Kommissionens meddelelse¹³ og Rådets resolution¹⁴ om livslang læring bekræftes det, at livslang læring bør forbedres gennem aktioner og politikker, som er udviklet inden for rammerne af EF-programmer på området.
- (12) Med Rådets resolution af 19. december 2002 iværksattes en proces om fremme af styrket europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse¹⁵, som stiller krav om støtte på fællesskabsplan. Gennem Københavns-erklæringen, som blev aftalt af undervisningsministrene fra 31 europæiske lande den 30. november 2002, blev arbejdsmarkedets parter og kandidatlandene inddreget i denne proces.
- (13) I Kommissionens meddelelse om en aktionsplan vedrørende kvalifikationer og mobilitet¹⁶ blev behovet for en fortsat indsats på europæisk plan for at forbedre anerkendelsen af uddannelseskvalifikationer understreget.

¹² EUT....

¹³ KOM (2001) 678 endelig.

¹⁴ EFT C 163 af 9.7.2002, s. 1.

¹⁵ EFT C 13 af 18.1.2003, s. 2.

¹⁶ KOM(2002) 72.

- (14) I Kommissionens meddelelse om handlingsplanen for fremme af sprogindlæring og sproglig mangfoldighed¹⁷ blev der angivet foranstaltninger, som skal træffes på europæisk plan i perioden 2004-2006, hvilket stiller krav om opfølgende foranstaltninger.
- (15) I midtvejsevalueringerne af de igangværende Socrates- og Leonardo da Vinci-programmer og i den offentlige høring om de fremtidige fællesskabsaktiviteter på uddannelsesområdet afsløredes et stort og på nogle områder voksende behov for fortsatte samarbejds- og mobilitetsaktiviteter på europæisk plan på disse områder. Desuden fremhævedes betydningen af, at der skabes tættere forbindelser mellem fællesskabsprogrammerne og den politiske udvikling på uddannelsesområdet, og der blev udtrykt ønske om, at fællesskabsindsatsen struktureres, således at den er bedre i tråd med det livslange læringsbegreb. Endelig blev der opfordret til en enklere, mere brugervenlig og fleksibel tilgang til gennemførelse af en sådan indsats.
- (16) Der vil kunne høstes betydelige fordele ved at integrere fællesskabsstøtten til tværnationalt samarbejde og mobilitet på det almene og erhvervsfaglige uddannelsesområde i et samlet program, som vil gøre det muligt at opnå en synergieffekt mellem de forskellige indsatsområder, give yderligere kapacitet til at støtte udviklingen inden for livslang læring og mere sammenhængende tilpassede og effektive administrationsmetoder.
- (17) Derfor bør der etableres et integreret program med henblik på gennem livslang læring at bidrage til Den Europæiske Unions udvikling som et avanceret vidensamfund med en bæredygtig økonomisk udvikling, flere og bedre job og øget social samhørighed.
- (18) På grund af de særlige kendetegn ved de enkelte undervisningssektorer (grundskoleuddannelse, videregående uddannelse, erhvervsuddannelse og voksenundervisning) og det deraf følgende behov for, at fællesskabsindsatsen baseres på målsætninger, indsatsformer og organisationsmæssige strukturer, som er særligt tilpasset til disse sektorer, vil det være hensigtsmæssigt at opretholde individuelle programmer inden for rammerne af det integrerede program, som er rettet mod hver af disse fire sektorer, samtidig med at sammenhængen og fællestrækkene mellem dem optimeres.
- (19) I meddelelsen "Fremtiden skaber vi i fællesskab - Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013"¹⁸ fastsatte Kommissionen en række kvantificerede mål, som skal nås gennem den nye generation af EF-uddannelsesprogrammer, hvilket stiller krav om en betydelig stigning i mobilitets- og partnerskabsaktionerne.
- (20) Set i lyset af den påviste gavnlige effekt, som tværnational mobilitet har for den enkelte og for uddannelsessystemerne, den store udækkede efterspørgsel efter mobilitet inden for alle sektorer samt den betydning, som denne aktivitet tillægges i forbindelse med Lissabon-målene, er det nødvendigt at støtten til tværnational mobilitet inden for de fire sektorprogrammer øges væsentligt.

¹⁷ KOM (2003) 449 endelig.

¹⁸ KOM(2004) 101, s. 13-14.

- (21) For at reagere på det øgede behov for europæiske støtteaktiviteter, som er udformet til at opfylde disse politiske målsætninger, for at sikre et middel til at støtte sproglige aktiviteter og ikt-aktiviteter på tværs af sektorerne og for at styrke udbredelsen og udnyttelsen af programmets resultater, er det hensigtsmæssigt at supplere de fire sektorprogrammer med et tværgående program.
- (22) For at reagere på det stigende behov for viden og dialog om den europæiske integrationsproces og dennes udvikling, er det nødvendigt at stimulere en forbilledlig undervisning og forskning samt refleksion på området ved at støtte videregående uddannelsesinstitutioner, som specialiserer sig i den europæiske integrationsproces, europæiske organisationer på uddannelsesområdet og Jean Monnet-aktionen.
- (23) Det er nødvendigt at sikre tilstrækkelig fleksibilitet i udformningen af programmet, således at der kan foretages hensigtsmæssige justeringer i aktionerne under det integrerede program i overensstemmelse med de skiftende behov i perioden 2007-2013 og at undgå de tidligere Socrates- og Leonardo da Vinci-fasers uhensigtsmæssigt detaljerede bestemmelser.
- (24) Fællesskabet skal i alle sine aktiviteter fjerne uligheder og fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder jf. EF-traktatens artikel 3.
- (25) I EF-traktatens artikel 151 hedder det, at Fællesskabet skal tage hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til de andre bestemmelser i EF-traktaten, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed.
- (26) Der er behov for at skabe aktive samfundsborgere og for at intensivere bekæmpelsen af de forskellige former for udstødelse, herunder racisme og fremmedhad.
- (27) Der bør gøres en aktiv indsats for at imødekomme handicappedes særlige læringsbehov.
- (28) De lande, som kandiderer til EU-medlemskab, samt de EFTA-lande, som er medlem af EØS, kan deltage i EF-programmer i henhold til aftaler, som indgås mellem Fællesskabet og disse lande.
- (29) På Det Europæiske Råd i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003 godkendtes Rådets konklusioner af 16. juni om Vestbalkan, herunder tillægget "Thessaloniki-dagsordenen for Vestbalkan" om vejen mod europæisk integration. Ifølge denne dagsorden bør lande, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen, kunne deltage i EF-programmerne på grundlag af rammeaftaler, som indgås mellem Fællesskabet og disse lande.
- (30) Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund har erklæret, at de agter at indlede forhandlinger om indgåelse af aftaler på områder af fælles interesse som f.eks. Fællesskabets uddannelses- og ungdomsprogrammer.
- (31) Kommissionen og medlemsstaterne bør samarbejde om at sikre løbende tilsyn med og evaluering af det integrerede program med henblik på ændringer af bl.a. prioriteringen for gennemførelsen af foranstaltningerne. Evalueringen bør omfatte en ekstern evaluering foretaget af uafhængige og upartiske instanser.

- (32) I Europa-Parlamentets beslutning 2000/2315 (INI) om gennemførelse af Socrates-programmet¹⁹ blev der gjort opmærksom på, at de administrative procedurer for støtteansøgere i programmets anden fase er uforholdsmæssigt belastende.
- (33) Rådets forordning (EF, Euratom), nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansielle forordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget²⁰ og Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002²¹, som sikrer Fællesskabets finansielle interesser, finder anvendelse under hensyntagen til: principperne om enkelthed og konsekvens i valget af budgetinstrumenter; begrænsningen af de tilfælde, hvor Kommissionen fortsat skal være direkte ansvarlig for programmernes gennemførelse og forvaltning; kravet om, at der skal være et rimeligt forhold mellem ressourcernes størrelse og den administrative byrde, der er forbundet med anvendelsen heraf.
- (34) Der bør desuden træffes passende foranstaltninger for at forebygge uregelmæssigheder og svig, og der bør tages skridt til at geninddrive midler, som er tabt, forkert udbetalt eller ukorrekt anvendt.
- (35) Da formålene med den foreslåede foranstaltning i forbindelse med det europæiske samarbejdes bidrag til uddannelse af høj kvalitet ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på grund af behovet for multilaterale partnerskaber, tværnational mobilitet samt udvekslinger af oplysninger mellem medlemslandene og derfor bedre kan opfyldes af Fællesskabet som følge af den tværnationale dimension i Fællesskabets foranstaltninger og aktioner, kan Det Europæiske Fællesskab vedtage aktioner i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet i EF-traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går afgørelsen ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (36) I denne afgørelse fastlægges der for programmets samlede varighed en finansieringsramme, der skal udgøre det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden som omhandlet i artikel 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren²².
- (37) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne afgørelse bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen²³ —

¹⁹ EFT C 293E af 28.2.2002, s. 103.

²⁰ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

²¹ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1.

²² EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

²³ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Kapitel I

Det integrerede program

Artikel 1

Iværksættelse af det integrerede program

1. denne afgørelse etableres et integreret program for Fællesskabets indsats på området for livslang læring i det følgende benævnt "det integrerede program".
2. Det overordnede mål med det integrerede program er gennem livslang læring at bidrage til at udvikle Fællesskabet til et vidensamfund med en bæredygtig økonomisk udvikling, flere og bedre job og større social samhørighed, samtidig med at der sikres en god beskyttelse af miljøet af hensyn til de kommende generationer. Det er især hensigten at fremme vekselvirkningerne, samarbejdet og mobiliteten mellem uddannelsessystemerne i Fællesskabet, således at de bliver en kvalitetsreference på verdensplan.
3. Målsætningerne for det integrerede program er:
 - (a) at bidrage til udviklingen af livslang læring af høj kvalitet og at fremme innovation og en europæisk dimension i systemer og praksisser på området
 - (b) at hjælpe med at skabe bedre muligheder for livslang læring i medlemsstaterne og gøre dem mere attraktive og tilgængelige
 - (c) at styrke livslang lærings bidrag til personlig udvikling, social samhørighed, aktivt medborgerskab, ligestilling mellem kønnene og deltagelse af personer med særlige behov
 - (d) at hjælpe med at fremme kreativiteten, konkurrenceevnen, beskæftigelsesegnetheden og en øget iværksætterånd
 - (e) at bidrage til øget deltagelse i livslang læring for personer i alle aldre
 - (f) at fremme sprogindlæring og sproglig mangfoldighed
 - (g) at styrke livslang lærings rolle, når det drejer sig om at skabe en bevidsthed om et europæisk medborgerskab og opfordre til tolerance og respekt for andre folkeslag og andre kulturer

- (h) at fremme samarbejdet om kvalitetssikring inden for alle uddannelsesområdets sektorer i Europa
 - (i) at udnytte resultater, innovative produkter og processer samt at udveksle god praksis på de områder, der er omfattet af det integrerede program.
- 4. I overensstemmelse med de administrative bestemmelser, som er fastlagt i bilaget, skal det integrerede program støtte og supplere de aktioner, som iværksættes af medlemsstaterne.
 - 5. Som angivet i artikel 2 skal målene med det integrerede program forfølges via gennemførelse af fire sektorprogrammer, et tværgående program og Jean Monnet-programmet, som i det følgende kollektivt benævnes "særprogrammerne".
 - 6. Denne afgørelse skal gennemføres i perioden fra 1. januar 2007 til 31. december 2013. Dog kan forberedende foranstaltninger, herunder Kommissionens afgørelser jf. artikel 9, gennemføres fra denne afgørelses ikrafttrædelsesdato.
 - 7. Bestemmelserne i denne afgørelse gælder også for særprogrammerne, for hvilke der desuden gælder særlige bestemmelser.

Artikel 2

Særprogrammer

- 1. Der er tale om følgende sektorprogrammer:
 - (a) Comenius-programmet, som vedrører undervisnings- og læringsbehov for alle personer i førskole- og skoleuddannelse til og med gymnasieniveau samt de institutioner og organisationer, der udbyder sådan uddannelse.
 - (b) Erasmus-programmet, som vedrører undervisnings- og læringsbehov for alle personer i formel uddannelse og erhvervsuddannelse på videregående niveau, uanset hvilken varighed uddannelsen har, eller hvilke kvalifikationer den bibringer, og ph.d.-studier samt de institutioner og organisationer, der udbyder sådan uddannelse.
 - (c) Leonardo da Vinci-programmet, som vedrører undervisnings- og læringsbehov for alle personer i erhvervsuddannelse, herunder grunduddannelse og efteruddannelse, ud over højere erhvervsuddannelse på videregående niveau, samt de institutioner og organisationer, der udbyder eller fremmer sådan uddannelse.
 - (d) Grundtvig-programmet, som vedrører undervisnings- og læringsbehov for personer i alle former for voksenuddannelse samt de institutioner og organisationer, som udbyder eller fremmer sådan uddannelse.
- 2. Det tværgående program vedrører følgende fire hovedaktiviteter:
 - (a) politiksamarbejde om livslang læring inden for Fællesskabet

- (b) fremme af sprogindlæring
 - (c) udvikling af nyskabende indhold, tjenesteydelser, pædagogik og praksis inden for livslang læring, som er baseret på it
 - (d) udbredelse og udnyttelse af resultater af aktioner, som støttes under programmet og tidligere relaterede programmer, samt udveksling af god praksis.
3. Jean Monnet-programmet skal støtte institutioner og aktiviteter på området for europæisk integration. Det omfatter de tre følgende nøgleaktiviteter:
- (a) Jean Monnet-aktionen
 - (b) driftstilskud med henblik på at støtte visse institutioner, som beskæftiger sig med emner, der vedrører europæisk integration
 - (c) driftstilskud med henblik på at støtte andre europæiske institutioner og foreninger på uddannelsesområdet.
4. Ud over de i artikel 1 angivne mål har særprogrammerne følgende specifikke mål:
- (a) Comenius-programmet:
 - (i) at udvikle en forståelse blandt unge og undervisere om de europæiske kulturers mangfoldighed og værdi
 - (ii) at hjælpe unge til at erhverve de grundlæggende livsfærdigheder og -kompetencer, som er nødvendige for deres personlige udvikling, den fremtidige beskæftigelse og for aktivt europæisk medborgerskab
 - (b) Erasmus-programmet:
 - (i) at støtte etableringen af et europæisk område for videregående uddannelse
 - (ii) at styrke de videregående uddannelsers og de højere erhvervsuddannelsers bidrag til innovationsprocessen
 - (c) Leonardo da Vinci-programmet: at fremme tilpasningen til ændringer på arbejdsmarkedet og til udviklingen af efterspurgte færdigheder
 - (d) Grundtvig-programmet:
 - (i) at reagere på udfordringerne i forbindelse med Europas aldrende befolkning
 - (ii) at tilbyde voksne alternative veje til at forbedre deres viden og kompetence
 - (e) det tværgående program:

- (i) at fremme europæisk samarbejde på områder, der omfatter to eller flere sektorprogrammer
- (ii) at fremme konvergensen mellem medlemsstaternes uddannelsessystemer
- (f) Jean Monnet-programmet:
 - (i) at stimulere undervisnings-, forsknings- og refleksionsaktiviteter inden for europæiske integrationsstudier
 - (ii) at støtte eksistensen af en passende vifte af institutioner og organisationer, som beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende europæisk integration og med uddannelse i et europæisk perspektiv.

Artikel 3

Definitioner

I denne afgørelse forstås ved:

1. "Førskole": organiseret uddannelsesmæssig aktivitet, som iværksættes før den obligatoriske skoleundervisning begynder.
2. "Elev": en person, der er indskrevet som uddannelsesmodtager i en skole.
3. "Skole": alle former for institutioner, der udbyder almen uddannelse (fra børnehaveklasse- og lignende førskoleniveau til folkeskole- og gymnasieniveau), erhvervsmæssig eller teknisk uddannelse, og undtagelsesvis - i forbindelse med foranstaltninger til fremme af sprogindlæring - institutioner, der ikke er skoler, men som udbyder lærlinguddannelse.
4. "Lærere/undervisere": personer, som i kraft af deres arbejde deltager direkte i uddannelsesprocessen i medlemsstaterne.
5. "Studerende": personer, der er indskrevet på en højere læreanstalt, uanset studieområde, med henblik på at følge en videregående uddannelse, der fører til erhvervelse af en grad eller et eksamensbevis, til og med ph.d.-niveau.
6. "Højere læreanstalt":
 - (a) alle former for højere læreanstalter i overensstemmelse med national lovgivning eller praksis, der tilbyder kvalifikationer eller udsteder eksamensbeviser på dette niveau, uanset hvorledes disse institutioner benævnes i medlemsstaterne
 - (b) enhver institution, som tilbyder højere erhvervsuddannelse på niveau 5 eller 6 efter den internationale standardklassifikation for skolevæsenet (ISCED).
7. "Fælles masters": masters-uddannelser inden for videregående uddannelse, som
 - (a) involverer mindst tre højere læreanstalter fra tre forskellige medlemsstater

- (b) følger et studieprogram, der indebærer en studieperiode på mindst to af disse tre institutioner
 - (c) har automatiske anerkendelsesprocedurer for studieperioder i partnerinstitutioner, som er baseret på eller i overensstemmelse med det europæiske meritoverførselssystem
 - (d) resulterer i tildeling af fælles, dobbelte eller flere afgangseksaminer, som anerkendes i de medlemsstater, hvor de deltagende institutioner ligger.
8. "Grundlæggende erhvervsuddannelse": enhver form for grundlæggende erhvervsuddannelse, herunder teknisk og faglig uddannelse, lærlingeuddannelse og erhvervsuddannelse, som bidrager til opnåelse af en erhvervs kvalifikation, der anerkendes af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor uddannelsen gennemføres.
 9. "Erhvervsmæssig videre- og efteruddannelse": enhver erhvervsuddannelsesforanstaltning, der følges af personer i Fællesskabet, mens de er erhvervsaktive.
 10. "Voksenuddannelse": alle former for ikke-faglig voksenuddannelse, uanset om denne er formel, ikke-formel eller uformel.
 11. "Studiebesøg": et besøg af kortere varighed, som foretages for at studere et særligt aspekt ved livslang læring i en anden medlemsstat, for at udveksle god praksis eller for at lære en ny metodologi eller færdighed.
 12. "Mobilitet": at flytte sig fysisk til et andet land med henblik på studier, erhvervserfaring, anden lærings- eller undervisningsaktivitet eller hermed forbunden administrativ aktivitet, som i nødvendigt omfang understøttes af sproglige forberedelser.
 13. "Praktikophold": et ophold i en virksomhed eller organisation i en anden medlemsstat, som i fornødent omfang understøttes af sproglige forberedelser, med henblik på at erhverve særlige færdigheder eller forbedre forståelsen af det pågældende lands økonomiske og sociale kultur.
 14. "Unilateral": som omfatter en enkelt institution.
 15. "Bilateral": som involverer partnere fra to medlemsstater.
 16. "Multilateral": som involverer partnere fra mindst tre medlemsstater. Kommissionen kan betragte foreninger eller organer, som har medlemmer fra mindst tre medlemsstater som multilaterale.
 17. "Partnerskab": en bilateral eller multilateral aftale mellem en gruppe af institutioner eller organisationer i forskellige medlemsstater med det formål at gennemføre fælles europæiske aktiviteter inden for livslang læring.
 18. "Netværk": en formel eller uformel gruppering af organer, som er aktive på et særligt område, inden for en særlig disciplin eller sektor af livslang læring.

19. "Projekt": en samarbejdsaktivitet, der udvikles i fællesskab af en formel eller uformel gruppering af organisationer eller institutioner.
20. "Projektkoordinator": den organisation eller institution, der er ansvarlig for gennemførelsen af den multilaterale sammenslutnings projekt, og som underskriver støtteaftalen med Kommissionen.
21. "Projektpartnere": de organisationer eller institutioner ud over projektkoordinatoren, som udgør den multilaterale sammenslutning.
22. "Virksomhed": alle virksomheder i den private eller den offentlige sektor, uanset deres størrelse og retlige status, og uanset hvilken erhvervssektor de opererer i, samt alle former for økonomisk aktivitet, herunder erhvervsdrivende foreninger.
23. "Arbejdsmarkedets parter": på nationalt plan: arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis; på fællesskabsplan: arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, som deltager i den sociale dialog på fællesskabsniveau.
24. "Undervisningsudbyder": alle institutioner eller organisationer, som udbyder livslang læring inden for rammerne af det integrerede program eller de derunder hørende særprogrammer.
25. "Vejledning og rådgivning": en række aktiviteter som f.eks. information, evaluering, orientering og rådgivning med henblik på at støtte elever/studerende i deres valg i forbindelse med uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer eller beskæftigelsesmuligheder.
26. "Udbredelse og udnyttelse af resultater": aktiviteter, der er tilrettelagt for at sikre, at resultaterne af det integrerede program og dets forløbere, anerkendes og demonstreres på passende vis og gennemføres i en større sammenhæng.
27. "Livslang læring": al almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ikke-formel uddannelse og uformel uddannelse, som man deltager i gennem hele livet, og som resulterer i øget viden og øgede færdigheder og kompetencer set ud fra et personligt, samfundsmæssigt, socialt og/eller beskæftigelsesmæssigt perspektiv. Det omfatter udbydelse af rådgivnings- og vejledningstjenester.

Artikel 4

Deltagelse i det integrerede program

Det integrerede program henvender sig især til:

- (a) elever, studerende, praktikanter og voksne studerende
- (b) personale inden for alle områder af livslang læring
- (c) personer på arbejdsmarkedet
- (d) udbydere af uddannelse

- (e) personer og organer, som er ansvarlige for systemer og politikker vedrørende ethvert aspekt af livslang læring på lokalt, regionalt og nationalt plan
- (f) virksomheder, arbejdsmarkedets parter og deres organisationer på alle niveauer, herunder brancheforeninger, handelskamre og industrien
- (g) organer, som tilbyder vejledning, rådgivning og information om ethvert aspekt af livslang læring
- (h) foreninger på området for livslang læring, herunder studenter-, praktikant-, elev-, lærer- og forældreforeninger samt foreninger for voksne studerende
- (i) forskningscentre og –organer, som beskæftiger sig med emner vedrørende livslang læring
- (j) nonprofitorganisationer, frivillige foreninger, ikke-statslige organisationer ("ngo'er").

Artikel 5

Fællesskabsaktioner

1. Det integrerede program omfatter støtte til følgende aktioner:
 - (a) mobilitet for personer, som deltager i livslang læring i Europa
 - (b) bilaterale og multilaterale partnerskaber
 - (c) multilaterale projekter, som har til formål at forbedre de nationale uddannelsessystemer
 - (d) unilaterale og nationale projekter
 - (e) multilaterale projekter og netværk
 - (f) observation og analyse af politikker og systemer i forbindelse med livslang læring, udarbejdelse af referencemateriale, herunder undersøgelser, statistikker, analyser og indikatorer, en indsats for at understøtte gennemskueligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og tidligere uddannelse samt en indsats for at støtte samarbejdet om kvalitetssikring
 - (g) driftsstøtte til afholdelse af visse driftsmæssige og administrative udgifter i organisationer, som er aktive på områder, der er omfattet af det integrerede program
 - (h) andre initiativer, som stemmer overens med målsætningerne for det integrerede program ("ledsageforanstaltninger").
2. Der kan ydes fællesskabsstøtte til forberedende besøg i forbindelse med alle de aktioner, som er angivet i denne artikel.

3. Kommissionen kan tilrettelægge seminarer, kollokvier eller møder, som skønnes at kunne fremme gennemførelsen af det integrerede program, og iværksætte hensigtsmæssige informations-, publikations- og formidlingsaktiviteter samt overvågning og evaluering af programmet.
4. De aktioner, som er angivet i denne artikel, kan enten gennemføres gennem indkaldelse af forslag, indkaldelse af tilbud eller direkte af Kommissionen.

Artikel 6

Kommissionens og medlemsstaternes opgaver

1. Kommissionen sikrer, at fællesskabsforanstaltningerne under det integrerede program gennemføres.
2. Medlemsstaterne:
 - (a) træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at det integrerede program fungerer effektivt i medlemsstaterne, og inddrager alle de parter, der efter national praksis er involveret i alle aspekter af livslang læring
 - (b) etablerer eller udformer og overvåger en hensigtsmæssig struktur for den koordinerede forvaltning af gennemførelsen af aktioner under det integrerede program på medlemsstatsplan (nationale kontorer), herunder budgetforvaltning, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 54, stk.2, litra c), i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002²⁴ og artikel 38 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002²⁵ i overensstemmelse med følgende kriterier:
 - (i) En organisation, der etableres eller udnævnes som et nationalt kontor, skal være en juridisk person og underlagt den pågældende medlemsstats lovgivning. Et ministerium kan ikke udnævnes som nationalt kontor.
 - (ii) De nationale kontorer skal have tilstrækkeligt personale med en erhvervsmæssig og sproglig kapacitet, som er hensigtsmæssig i forbindelse med arbejdet i et internationalt samarbejds miljø på uddannelsesområdet.
 - (iii) De skal have en hensigtsmæssig infrastruktur især med hensyn til informatik og kommunikation.
 - (iv) De skal operere i en administrativ kontekst, som sætter dem i stand til at udføre deres opgaver på tilfredsstillende vis og til undgå interessekonflikter.

²⁴ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

²⁵ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1.

- (v) De skal være i stand til at anvende de finansielle forvaltningsbestemmelser og aftalemæssige betingelser, som er fastsat på fællesskabsplan.
- (vi) De skal kunne stille den tilstrækkelige finansielle sikkerhed fortrinsvis i form af en offentlig garanti, og deres forvaltningskapacitet skal være hensigtsmæssig i forhold til omfanget af de fællesskabsmidler, som de skal forvalte.
- (c) tager ansvaret for, at de nationale kontorer, som er beskrevet i litra b) herover, på korrekt vis forvalter de midler, som overføres til de nationale kontorer til støtte af projekter, og især for de nationale kontorer overholdelse af principperne om gennemskuelighed, ligebehandling og om at undgå dobbeltfinansiering med andre former for fællesskabsmidler og overholdelse af forpligtelsen til at overvåge projekter og inddrive eventuelle midler, som modtagerne skal tilbagebetale
- (d) træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre passende revision af og finansielt tilsyn med de i litra b) ovenfor nævnte nationale kontorer, herunder især:
 - (i) før det nationale kontor påbegynder sit arbejde: forsyne Kommissionen med de nødvendige garantier med hensyn til kontorets eksistens, relevans og reglementerede drift jf. bestemmelserne om sund finansiell forvaltning, samt tilsyns- og revisionssystemerne og procedurerne for indkøb og støttetildeling
 - (ii) årligt fremsende en erklæring til Kommissionen, hvori der garanteres for pålideligheden af de nationale kontorer finansielle systemer og procedurer og for kontrollen med deres regnskaber
- (e) er i tilfælde af uregelmæssigheder, forsømmelighed eller svig, som kan tillægges et nationalt kontor, der er etableret eller udnævnt i henhold til litra b) ovenfor, og såfremt dette giver anledning til, at Kommissionen over for det nationale kontor rejser krav, som der ikke er fuld dækning for, ansvarlig for de ikke inddrevne midler
- (f) udpeger på Kommissionens anmodning de uddannelsesudbydere eller typer heraf, som skal betragtes som berettigede til at deltage i det integrerede program i de respektive områder
- (g) vedtager alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at fjerne retlige og administrative hindringer for et velfungerende integreret program
- (h) tager skridt til at sikre, at de potentielle synergieffekter med andre EF-programmer og finansielle instrumenter og med andre relevante programmer, som findes i den pågældende medlemsstat, udnyttes på medlemsstatsplan.

3. Kommissionen sikrer i samarbejde med medlemsstaterne:

- (a) overgangen mellem de foranstaltninger, som gennemføres inden for rammerne af tidligere programmer på området for uddannelse og livslang læring og de foranstaltninger, som skal gennemføres under det integrerede program
- (b) tilstrækkelig beskyttelse af Fællesskabernes finansielle interesser især ved at indføre effektive, afskrækkende forholdsregler, der står i forhold til overtrædelsen, administrativ kontrol og sanktioner
- (c) passende oplysning om og offentlig omtale af samt opfølgning af aktioner, der modtager støtte fra det integrerede program.

Artikel 7

Tredjelandes deltagelse

1. Det integrerede program er åbent for deltagelse af:
 - (a) EFTA-lande, som er medlemmer af EØS, i overensstemmelse med de betingelser, som er fastlagt i EØS-aftalen
 - (b) Tyrkiet og kandidatlandene i Central- og Østeuropa, som drager fordel af førtiltrædelsesstrategien, i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EF-programmer, som er beskrevet i den respektive rammeaftale og associeringsrådets afgørelser
 - (c) landene i Vestbalkan i overensstemmelse med de bestemmelser, som skal aftales med disse lande efter etableringen af en rammeaftale vedrørende deres deltagelse i EF-programmerne
 - (d) Det Schweiziske Forbund på grundlag af en bilateral aftale, som skal indgås med dette land.
2. Nøgleaktivitet 1 i Jean Monnet-programmet, som er beskrevet i artikel 1, stk. 3, litra a), er desuden åben for deltagelse af højere læreanstalter i alle øvrige tredjelande.
3. Tredjelande, som deltager i det integrerede program, vil blive underlagt de samme forpligtelser og skal udføre de samme opgaver som medlemsstaterne jf. denne afgørelse.

Artikel 8

Internationalt samarbejde

I henhold til det integrerede program og i overensstemmelse med artikel 9 kan Kommissionen samarbejde med tredjelande og med andre kompetente internationale organisationer, herunder Europarådet, Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) og De Forenede Nationers Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur (UNESCO).

Kapitel II

Gennemførelse af det integrerede program

Artikel 9

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Foranstaltninger, som er nødvendige for det integrerede programs gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:
 - (a) den årlige arbejdsplan
 - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem særprogrammerne
 - (c) ordninger til sikring af det integrerede programs interne sammenhæng
 - (d) ordninger for tilsyn med og evaluering af det integrerede program og for resultatformidling og –overførsel.
2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af alle andre elementer i afsnit I end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.

Artikel 10

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, i det følgende benævnt ”udvalget”.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF sammenholdt med artikel 8 i nævnte afgørelse. Det tidsrum, der nævnes i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF, fastsættes til to måneder.
3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF sammenholdt med artikel 8 i nævnte afgørelse.
4. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.
5. Medlemsstaterne må ikke repræsenteres af personer, som er beskæftiget i eller har driftsmæssigt ansvar for de i artikel 6, stk. 2, litra b), nævnte nationale kontorer.

Artikel 11

Arbejdsmarkedets parter

1. Når udvalget høres om spørgsmål, som vedrører gennemførelsen af denne afgørelse på erhvervsuddannelsesområdet, kan repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, som udnævnes af Kommissionen på grundlag af forslag fra arbejdsmarkedets parter i

Europa, deltage i udvalgets arbejde som observatører. Antallet af sådanne observatører skal svare til antallet af repræsentanter fra medlemsstaterne.

2. Observatørerne har ret til at anmode om, at deres holdning anføres i udvalgets mødereferater.

Artikel 12

Horisontale spørgsmål

Ved gennemførelsen af det integrerede program skal der tages passende skridt til at sikre, at det i fuldt omfang bidrager til at befordre Fællesskabets horisontale politikker, især ved at:

- (a) fremme bevidstheden om vigtigheden af den kulturelle mangfoldighed i Europa samt behovet for at bekæmpe racisme og fremmedhad
- (b) sørge for elever/studerende med særlige behov, især ved at bidrage til deres integration i det almindelige uddannelsessystem
- (c) fremme en bevidsthed om vigtigheden af at bidrage til en bæredygtig økonomisk udvikling
- (d) fremme ligestilling mellem mænd og kvinder og bidrage til at bekæmpe alle former for forskelsbehandling, der er baseret på køn, racemæssig eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Artikel 13

Fælles aktioner

Som led i processen med at opbygge et "kundskabernes Europa" kan de aktioner, som støttes af det integrerede program i overensstemmelse med de i artikel 10, stk. 2, beskrevne procedurer, gennemføres sammen med relaterede fællesskabsprogrammer og -aktioner, især inden for kultur, medier, ungdom, forskning og udvikling, beskæftigelse, erhvervspolitik, miljø, informations- og kommunikationsteknologier.

Artikel 14

Sammenhæng og komplementaritet

1. Kommissionen sikrer i samarbejde med medlemsstaterne overordnet sammenhæng og komplementaritet med andre relevante fællesskabspolitikker, -instrumenter og -aktioner, herunder især Den Europæiske Socialfond og aktionerne vedrørende menneskelige ressourcer og mobilitet i forbindelse med Fællesskabets rammeprogram for forskning og udvikling og Fællesskabets statistiske program. Kommissionen sikrer en effektiv forbindelse mellem det integrerede program og de uddannelsesprogrammer og -aktioner, der gennemføres som led i Fællesskabets førtiltrædelsesinstrumenter, andet samarbejde med tredjelande og kompetente internationale organisationer.

2. Kommissionen holder regelmæssigt udvalget underrettet om andre relevante fællesskabsinitiativer, som lanceres på området for livslang læring, herunder samarbejde med tredjelande og internationale organisationer.
3. Ved gennemførelsen af foranstaltningerne under det integrerede program tager Kommissionen og medlemsstaterne som led i en samordnet beskæftigelsesstrategi hensyn til de prioriteringer, der er fastsat i de retningslinjer for beskæftigelsen, som Rådet har vedtaget.
4. I partnerskab med arbejdsmarkedets parter på europæisk plan tilstræber Kommissionen, at der udvikles en hensigtsmæssig koordination mellem det integrerede program og den sociale dialog på fællesskabsplan, herunder på sektorniveau.
5. I forbindelse med gennemførelsen af det integrerede program sikrer Kommissionen en passende bistand fra det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop) på områder, der ligger inden for centrets kompetencer og i overensstemmelse med de ordninger, som er fastlagt i Rådets forordning (EØF) nr. 337/75²⁶. I nødvendigt omfang kan Kommissionen desuden sikre støtte fra Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut inden for dets mandatområde og i overensstemmelse med de ordninger, som er fastlagt i Rådets forordning (EØF) nr. 1360/90²⁷.
6. Kommissionen holder regelmæssigt Det Rådgivende Udvalg for Faglig Uddannelse underrettet om relevante fremskridt med Leonardo da Vinci-programmet.

²⁶ EFT L 39 af 13.2.1975.

²⁷ EFT L 131 af 25.5.1990, s. 1.

Kapitel III

Finansielle bestemmelser – evaluering

Artikel 15

Finansiering

1. De finansielle rammer for gennemførelsen af det integrerede program fastsættes hermed til 13 620 mio. EUR. Af denne ramme skal de beløb, som afsættes til Comenius-, Erasmus-, Leonardo da Vinci- og Grundtvig-programmerne ikke være mindre end de i bilagets punkt B.8 anførte beløb. Kommissionen kan ændre disse beløb i overensstemmelse med de i artikel 10, stk. 2, nævnte procedurer.
2. Op til 1 % af det integrerede programs budget kan anvendes til at støtte deltagelse af partnere fra tredjelande, som ikke deltager i partnerskabs-, projekt- og netværksaktioner, som afholdes under det integrerede program i henhold til bestemmelserne i artikel 7.
3. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af det finansielle overslag.

Artikel 16

Tilsyn og evaluering

1. Kommissionen fører løbende tilsyn med det integrerede program i samarbejde med medlemsstaterne. Tilsynet omfatter de rapporter, der er nævnt i stk. 4, og specifikke aktiviteter.
2. Kommissionen iværksætter regelmæssige uafhængige eksterne evalueringer af det integrerede program.
3. Medlemsstaterne sender henholdsvis senest den 30. juni 2010 og senest den 30. juni 2015 Kommissionen rapporter om gennemførelsen og om virkningerne af det integrerede program.
4. Kommissionen forelægger for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget:
 - (a) en midtvejsrapport om de opnåede resultater og om de kvalitative og kvantitative aspekter af det integrerede programs gennemførelse senest den 31. marts 2011
 - (b) en meddelelse om fortsættelsen af det integrerede program senest den 31. december 2011
 - (c) en efterfølgende evalueringsrapport senest den 31. marts 2016.

AFSNIT II

SÆRPROGRAMMERNE

Kapitel I

Comenius-programmet

Artikel 17

Deltagelse i Comenius-programmet

Inden for rammerne af det integrerede program er Comenius-programmet rettet mod:

- (a) elever i førskoleuddannelse og skoleuddannelse til og med gymnasietrinnet
- (b) skoler, som specificeres af medlemsstaterne
- (c) undervisere samt teknisk og administrativt personale på disse skoler
- (d) foreninger og repræsentanter for personer, som er involveret i skoleuddannelse
- (e) offentlige og private organisationer, der er ansvarlige for tilrettelæggelse og afholdelse af undervisning på lokalt, regionalt og nationalt plan
- (f) forskningscentre og –organer, som beskæftiger sig med emner vedrørende livslang læring
- (g) højere læreanstalter.

Artikel 18

Operationelle målsætninger

Ud over de målsætninger for det integrerede program, som er anført i artikel 1 og 2, vil Comenius-programmets målsætninger være:

- (a) at øge antallet og kvaliteten af udvekslinger af elever og undervisningspersonale i de forskellige medlemsstater
- (b) at øge antallet og forbedre kvaliteten af partnerskaber mellem skoler i forskellige medlemsstater, således at mindst 1 ud af 20 elever deltager i fælles uddannelsesaktiviteter i programperioden
- (c) tilskynde til, at man tilegner sig et fremmedsprog nummer to
- (d) at styrke kvaliteten og den europæiske dimension i læreruddannelsen
- (e) at forbedre de pædagogiske tilgange og skoleforvaltningen.

Artikel 19

Aktioner

1. Følgende aktioner kan modtage støtte fra Comenius-programmet:

- (a) Mobilitet for enkeltpersoner jf. artikel 5, stk. 1, litra a). Ved tilrettelæggelsen eller finansieringen af en sådan mobilitet, skal der tages de nødvendige skridt til at sikre, at der føres tilstrækkeligt tilsyn med og findes den fornødne støtte til unge i mobilitetsophold. Sådan mobilitet kan omfatte:
 - (i) udveksling af elever og personale
 - (ii) elevers eller underviseres ophold på skoler eller i virksomheder i udlandet
 - (iii) læreres deltagelse i uddannelseskurser
 - (iv) studier og forberedende besøg i forbindelse med mobilitets-, partnerskabs-, projekt- eller netværksaktiviteter
 - (v) assistentophold for lærere og lærerkandidater.
- (b) Udvikling af partnerskaber jf. artikel 5, stk. 1, litra b), mellem skoler ("Comenius-partnerskaber") med henblik på, at eleverne udarbejder fælles læringsprojekter.
- (c) Multilaterale samarbejdsprojekter jf. artikel 5, stk. 1, litra e). Projekterne kan bl.a. have til formål at:
 - (i) udvikle, fremme og formidle nye undervisningsmetoder eller -materialer
 - (ii) udvikling eller udveksling af erfaringer med informationsformidlingssystemer eller rådgivning, som er særligt tilpasset til de elever, som deltager i Comenius-programmet
 - (iii) udvikle, fremme og formidle nye læreruddannelseskurser eller kursusindhold.
- (d) Netværk jf. artikel 5, stk. 1, litra e). Netværkene kan bl.a. have til formål at:
 - (i) udvikle uddannelse inden for det fag eller fagområde, som de beskæftiger sig med, enten for at tilgodese egne behov eller for at bidrage til uddannelsen generelt
 - (ii) erhvervelse og formidling af relevant god praksis og innovation
 - (iii) yde vejledning om indholdet i projekter og partnerskaber, som andre har iværksat
 - (iv) fremme udviklingen af behovsanalyser og den praktiske anvendelse heraf inden for skoleuddannelse.

- (e) Andre initiativer, som er rettet mod at fremme Comeinius-programmets målsætninger jf. artikel 5, stk. 1, litra h), ("Ledsageforanstaltninger").
- 2. De driftsmæssige enkeltheder i de aktioner, som er beskrevet i stk. 1, fastlægges i overensstemmelse med den i artikel 10, stk. 2, nævnte procedure.

Artikel 20

Budget

Mindst 85 % af Comenius-programmets budget afsættes til støtte af mobilitet jf. artikel 19, stk. 1, litra b).

Artikel 21

Gennemførelsesforanstaltninger

- 1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Comenius-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:
 - (a) den årlige arbejdsplan
 - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Comenius-programmets forskellige aktioner
 - (c) de overordnede retningslinjer for gennemførelse af Comenius-programmet, dets udvælgelseskriterier og -procedurer
 - (d) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer jf. bilaget
 - (e) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og –overførsel.
- 2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Comenius-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.

Kapitel II

Erasmus-programmet

Artikel 22

Deltagelse i Erasmus-programmet

Inden for rammerne af det integrerede program er Erasmus-programmet rettet mod:

- (a) studerende og praktikanter, som deltager i alle former for videregående uddannelse og højere erhvervsuddannelse (ISCED-niveau 5 og 6)
- (b) højere læreanstalter, som specificeres af medlemsstaterne
- (c) undervisere og administrativt personale på disse læreanstalter
- (d) foreninger og repræsentanter for personer, som er involveret i videregående uddannelse, herunder relevante studenter-, universitets- og lærerforeninger
- (e) virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre repræsentanter for arbejdslivet
- (f) offentlige og private organisationer, der er ansvarlige for tilrettelæggelse og afholdelse af undervisning på lokalt og regionalt plan
- (g) forskningscentre og -organer, som beskæftiger sig med emner vedrørende livslang læring.

Artikel 23

Operationelle målsætninger

Ud over målsætningerne for det integrerede program, som er anført i artikel 1 og 2, vil Erasmus-programmets målsætninger være:

- (a) at øge antallet og kvaliteten af mobilitetsophold for studerende og undervisningspersonale i hele Europa for at bidrage til inden 2011 at nå op på mindst 3 mio. individuelle mobilitetsophold inden for rammerne af Erasmus-programmet og dets forløbere
- (b) at øge antallet og forbedre kvaliteten af det multilaterale samarbejde mellem højere læreanstalter i Europa
- (c) at øge konvergensen mellem kvalifikationer, som er erhvervet på videregående uddannelser og højere erhvervsuddannelser i Europa
- (d) at fremme samarbejdet mellem højere læreanstalter og virksomhederne.

Artikel 24

Aktioner

1. Følgende aktioner kan modtage støtte fra Erasmus-programmet:

- (a) Mobilitet for enkeltpersoner jf. artikel 5, stk. 1, litra a). Sådan mobilitet kan omfatte:
 - (i) mobilitet for studerende i forbindelse med studie- eller uddannelsesophold i udlandet på højere læreanstalter samt praktikophold i virksomheder, uddannelsescentre eller andre organisationer
 - (ii) mobilitet for undervisningspersonale på højere læreanstalter med henblik på at undervise eller modtage uddannelse i en partnerinstitution i udlandet
 - (iii) mobilitet for andet personale på højere læreanstalter og virksomhedspersonale i uddannelsesøjemed
 - (iv) intensive Erasmus-programmer, som afholdes multilateralt.

Der kan også ydes støtte til videregående hjem- og værtsinstitutioner eller virksomheder i forbindelse med aktioner, der skal sikre kvaliteten i alle faser af mobilitetsordningerne, herunder sproglig forberedelse.

- (a) Fælles projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der bl.a. fokuserer på nytænkning og eksperimenter på de områder, som er nævnt under de specifikke og operationelle målsætninger.
- (b) Netværk jf. artikel 5, stk. 1, litra e), som drives af sammenslutninger af højere læreanstalter og vedrører et fag eller et tværfagligt område ("Erasmus-tematiske netværk"), som har til formål at udvikle nye læringsbegreber og -kompetencer. Sådanne netværk kan også omfatte repræsentanter for andre offentlige organer eller for virksomheder eller foreninger.
- (c) Andre initiativer, som er rettet mod at fremme Erasmus-programmets målsætninger jf. artikel 5, stk. 1, litra h), ("Ledsageforanstaltninger").

2. Enkeltpersoner, som deltager i mobilitet under stk. 1, litra a), punkt (i), ("Erasmus-studerende"), skal være:

- (a) Studerende på højere læreanstalter, der efter at have afsluttet mindst deres første studieår tilbringer en studieperiode i en anden medlemsstat inden for rammerne af Erasmus-programmets mobilitetsaktion, uanset om de modtager finansiell støtte fra programmet. Sådanne perioder skal anerkendes i fuldt omfang i henhold til de interinstitutionelle aftaler mellem sende- og værtsinstitutioner. Værtsinstitutionerne opkræver ikke studieafgift af sådanne studerende.
- (b) Studerende, som deltager i fælles masters-programmer i et andet land end det, hvori de har opnået deres bachelorgrad.

- (c) Studerende på højere læreanstalter, som deltager i praktikophold i virksomheder eller uddannelsescentre.
3. De driftsmæssige enkeltheder i de aktioner, som er angivet i stk. 1, fastlægges gennem den i artikel 10, stk. 2, angivne procedure.

Artikel 25

Budget

Mindst 85% af Erasmus-programmets budget afsættes til støtte af mobilitetsaktiviteter jf. artikel 24, stk. 1, litra a).

Artikel 26

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Erasmus-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:
- (a) den årlige arbejdsplan
 - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Erasmus-programmet forskellige aktioner
 - (c) de overordnede retningslinjer for gennemførelsen af Erasmus-programmets, dets udvælgelseskriterier og -procedurer
 - (d) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer jf. bilaget
 - (e) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og –overførsel.
2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Erasmus-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.

Kapitel III

Leonardo da Vinci-programmet

Artikel 27

Deltagelse i Leonardo da Vinci-programmet

Inden for rammerne af det integrerede program er Leonardo da Vinci-programmet rettet mod:

- (a) unge, der følger alle former for erhvervsuddannelse til og med gymnasieniveau (ISCED-niveau 3)
- (b) personer, der deltager i efter- og videreuddannelse inden for erhvervsuddannelse (ISCED-niveau 4)
- (c) personer på arbejdsmarkedet
- (d) udbydere af undervisning inden for Leonardo da Vinci-programmets rammer
- (e) sådanne udbyderes undervisere og administrative personale
- (f) foreninger og repræsentanter for personer, som er involveret i erhvervsuddannelse, herunder relevante praktikant-, forældre- og lærerforeninger
- (g) virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre repræsentanter for arbejdslivet, herunder handelskamre og brancheforeninger
- (h) organer, som tilbyder vejledning, rådgivning og information om ethvert aspekt af livslang læring
- (i) personer og organer, der er ansvarlige for uddannelsessystemer og -politikker, som vedrører ethvert aspekt af livslang læring, på lokalt, regionalt og nationalt plan
- (j) forskningscentre og -organer, som beskæftiger sig med emner vedrørende livslang læring
- (k) nonprofitorganisationer, frivillige foreninger og ngo'er.

Artikel 28

Operationelle målsætninger

Ud over de målsætninger for det integrerede program, som er anført i artikel 1 og 2, vil Leonardo da Vinci-programmets målsætninger være:

- (a) at øge antallet og forbedre kvaliteten af mobilitet i hele Europa for personer, som er involveret i erhvervsuddannelse (grunduddannelse og efter- og

videreuddannelse), med henblik på at øge antallet af virksomhedsophold til mindst 150 000 pr. år inden det integrerede programs udløb

- (b) at øge omfanget og forbedre kvaliteten af samarbejdet mellem udbydere af uddannelse, virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante organer i hele Europa
- (c) at fremme udviklingen af innovativ praksis på grunduddannelses- og efter- og videreuddannelsesområdet og overførsel af sådan praksis bl.a. fra ét deltagende land til et andet
- (d) at forbedre gennemskueligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og kompetencer, herunder også når disse er erhvervet gennem ikke-formel og uformel uddannelse.

Artikel 29

Aktioner

1. Følgende aktioner kan støttes af Leonardo da Vinci-programmet:

- (a) Mobilitet for enkeltpersoner jf. artikel 5, stk. 1, litra a). Ved tilrettelæggelsen eller finansieringen af en sådan mobilitet skal der tages de nødvendige skridt til at sikre, at der føres tilstrækkeligt tilsyn med og findes den fornødne støtte til personer i mobilitetsophold. Sådan mobilitet kan omfatte:
 - (i) tværnationale ophold i virksomheder eller uddannelsesinstitutioner
 - (ii) ophold og udvekslinger med henblik på at videreudanne undervisere og vejledere samt personer, som er ansvarlige for uddannelsessteder og for virksomheders uddannelsesplanlægning og karriererådgivning.
- (b) Partnerskaber jf. artikel 5, stk. 1, litra b), der fokuserer på temaer af fælles interesse for de deltagende organisationer.
- (c) Multilaterale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra c), især projekter, som har til formål at forbedre uddannelsessystemerne gennem overførsel af innovation, og som indebærer en sproglig kulturel og juridisk tilpasning til de nationale behov, for så vidt de innovative produkter og processer er udviklet i anden kontekst.
- (d) Multilaterale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der fokuserer på at forbedre uddannelsessystemerne gennem udvikling og overførsel af innovation og god praksis.
- (e) Tematiske netværk bestående af eksperter og organisationer jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der beskæftiger sig med specifikke erhvervsuddannelsesspørgsmål.
- (f) Andre initiativer, som er rettet mod at fremme Leonardo da Vinci-programmets målsætninger jf. artikel 5, stk. 1, litra h), ("Ledsageforanstaltninger").

2. De driftsmæssige enkeltheder i sådanne aktioner fastlægges gennem den i artikel 10, stk. 2, nævnte procedure.

Artikel 30

Budget

Mindst 75% af Leonardo da Vinci-programmets budget afsættes til støtte af mobilitetsaktiviteter jf. artikel 29, stk. 1, litra a).

Artikel 31

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Leonardo da Vinci-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:
 - (a) den årlige arbejdsplan
 - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Leonardo da Vinci-programmets forskellige aktioner
 - (c) de overordnede retningslinjer for gennemførelsen af Leonardo da Vinci-programmet, dets udvælgelseskriterier og -procedurer
 - (d) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer jf. bilaget
 - (e) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og –overførsel.
2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Leonardo da Vinci-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.

Kapitel IV

Grundtvig-programmet

Artikel 32

Deltagelse i Grundtvig-programmet

Inden for rammerne af det integrerede program er Grundtvig-programmet rettet mod:

- (a) voksne elever
- (b) udbydere af voksenuddannelse
- (c) sådanne udbyderes undervisere og administrative personale og andre organisationer, der beskæftiger sig med voksenuddannelse
- (d) institutioner, som beskæftiger sig med grund- og videreuddannelse af voksenundervisere
- (e) foreninger og repræsentanter for personer, som er involveret i voksenuddannelse, herunder studenter- og lærerforeninger
- (f) organer, som yder vejledning, rådgivning og information om ethvert aspekt vedrørende voksenuddannelse
- (g) personer og organer, der er ansvarlige for uddannelsessystemer og -politikker, som vedrører ethvert aspekt af voksenuddannelse, på lokalt, regionalt og nationalt plan
- (h) forskningscentre og -organer, som beskæftiger sig med emner vedrørende voksenuddannelse
- (i) virksomheder
- (j) nonprofitorganisationer, frivillige foreninger og ngo'er
- (k) højere læreanstaltninger.

Artikel 33

Operationelle målsætninger

Ud over målsætningerne for det integrerede program, som er anført i artikel 1, vil Grundtvig-programmets målsætninger være:

- (a) at øge antallet og forbedre kvaliteten af mobilitetsophold i hele Europa for personer, som er involveret i voksenuddannelse, således at der inden 2013 årligt ydes støtte til mindst 25 000 mobilitetsophold for enkeltpersoner inden for denne kategori

- (b) at øge omfanget og kvaliteten af samarbejdet mellem organisationer, som beskæftiger sig med voksenuddannelse i hele Europa
- (c) at fremme udviklingen af innovativ praksis inden for voksenuddannelse og overførsel af sådan praksis bl.a. fra ét deltagende land til et andet
- (d) at sikre, at personer fra socialt udsatte og marginaliserede grupper, især personer, som har forladt uddannelsessystemet uden grundlæggende kvalifikationer, tilbydes alternative muligheder for at deltage i voksenuddannelse
- (e) at forbedre de pædagogiske tilgange og forvaltningen af voksenuddannelsesinstitutionerne.

Artikel 34

Aktioner

1. Følgende aktioner kan modtage støtte fra Grundtvig-programmet:

- (a) Mobilitet for enkeltpersoner jf. artikel 5, stk. 1, litra a). Ved tilrettelæggelsen eller finansieringen af en sådan mobilitet skal der tages de nødvendige skridt til at sikre, at der føres tilstrækkeligt tilsyn med og findes den fornødne støtte til personer i mobilitetsophold. Sådan mobilitet kan omfatte besøg, praktikophold, assistentophold og udvekslinger af deltagere i formel og ikke-formel voksenuddannelse, herunder uddannelse og efteruddannelse af voksenundervisere.
- (b) Partnerskaber jf. artikel 5, stk. 1, litra b), kaldet "Grundtvig-læringspartnerskaber", der fokuserer på temaer af fælles interesse for de deltagende organisationer.
- (c) Multilaterale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der fokuserer på at forbedre uddannelsessystemerne gennem udvikling og overførsel af innovation og god praksis.
- (d) Tematiske netværk bestående af eksperter og organisationer jf. artikel 5, stk. 1, litra e), kaldet "Grundtvig-netværk", der beskæftiger sig med specifikke erhvervsuddannelsesspørgsmål, herunder især:
 - (i) udvikling af voksenuddannelse inden for det fag, fagområde eller det forvaltningsmæssige aspekt, som de vedrører
 - (ii) kortlægning og formidling af relevant god praksis og innovation
 - (iii) vejledning om indholdet i projekter og partnerskaber, som andre har iværksat, og som fremmer vekselvirkningen mellem sådanne projekter og partnerskaber
 - (iv) fremme af udviklingen af behovsanalyser og kvalitetssikring inden for voksenuddannelse.

- (e) Andre initiativer, som er rettet mod at fremme Grundtvig-programmets målsætninger jf. artikel 5, stk. 1, litra h), ("Ledsageforanstaltninger").
2. De driftsmæssige enkeltheder i sådanne aktioner fastlægges gennem den i artikel 10, stk. 2, angivne procedure.

Artikel 35

Budget

Mindst 60% af Grundtvig-programmets budget afsættes til støtte af mobilitets- og partnerskabsaktiviteter jf. artikel 34, stk. 1, litra a) og b).

Artikel 36

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Grundtvig-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:
- (a) den årlige arbejdsplan
 - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Grundtvig-programmets forskellige aktioner
 - (c) de overordnede retningslinjer for gennemførelse af Grundtvig-programmet, dets udvælgelseskriterier og –procedurer
 - (d) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer jf. bilaget
 - (e) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og –overførsel.
2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Grundtvig-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.

Kapitel V

Det tværgående program

Artikel 37

Operationelle målsætninger

Ud over de generelle målsætninger for det integrerede program, som er anført i artikel 1 og 2, vil målsætningerne for det tværgående program være:

- (a) at støtte den politiske udvikling på europæisk plan inden for livslang læring, især i forbindelse med Lissabon-, Bologna- og Københavnsprocesserne og efterfølgerne hertil
- (b) at sikre et tilstrækkeligt udbud af sammenlignelige oplysninger, statistikker og analyser for at understøtte udviklingen af politikker for livslang læring
- (c) at overvåge fremskridtene i opfyldelsen af målsætningerne om og målene for livslang læring og at afdække områder, som skal gøres til genstand for særlig opmærksomhed
- (d) at fremme sprogindlæring og støtte sproglig mangfoldighed i medlemsstaterne
- (e) at støtte udviklingen af nyskabende indhold, tjenester, pædagogik og praksis for livslang læring, som er baseret på it
- (f) at sikre, at resultaterne af det integrerede program anerkendes på passende vis samt demonstreres og gennemføres i større sammenhæng.

Artikel 38

Aktioner

1. Følgende aktioner kan opnå støtte i henhold til den i artikel 2, stk. 2, litra a), angivne nøgleaktivitet:
 - (a) Individuel mobilitet jf. artikel 5, stk. 1, litra a), herunder studiebesøg for eksperter og embedsmænd, som udnævnes af nationale, regionale og lokale myndigheder, for ledere af uddannelsesinstitutioner og vejledningstjenester samt for arbejdsmarkedets parter.
 - (b) Multilaterale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der fokuserer på udarbejdelse og afprøvning af politikforslag, som er udarbejdet på fællesskabsplan.
 - (c) Multilaterale samarbejdsnetværk jf. artikel 5, stk. 1, litra e) bestående af eksperter og/eller institutioner, som samarbejder om politikspørgsmål. Sådanne netværk kan omfatte:

- (i) tematiske netværk, som behandler emner vedrørende indholdet i livslang læring eller livslang læringsmetoder og –politikker. Sådanne netværk kan observere, udveksle, kortlægge og analysere god praksis og innovation og fremsætte forslag til bedre og bredere anvendelse af denne praksis på tværs af medlemsstaterne
 - (ii) stående konferencer om politikspørgsmål, som har til formål at koordinere politikken på EU-plan om strategiske emner inden for livslang læring.
 - (d) Observation og analyse af politikker og systemer inden for livslang læring jf. artikel 5, stk. 1, litra f), som kan omfatte:
 - (i) undersøgelser og sammenlignende forskning
 - (ii) udvikling af indikatorer og statistiske undersøgelser, herunder støtte til det arbejde, der foregår inden for livslang læring i samarbejde med Eurostat
 - (iii) støtte til driften af Eurydicenettet og finansieringen af Det Europæiske Eurydice-kontor, som Kommissionen har oprettet.
 - (e) En indsats for at støtte gennemskueligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og kompetencer, også i de tilfælde, hvor disse er erhvervet gennem ikke-formel og uformel uddannelse, oplysninger og vejledning om mobilitet med læringsmæssigt sigte og samarbejde om kvalitetssikring jf. artikel 5, stk. 1, litra f), som kan omfatte:
 - (i) netværk af organisationer, som fremmer mobilitet og anerkendelse, f.eks. Euroguidance-nettet og Naric-nettet af nationale informationscentre for akademisk anerkendelse
 - (ii) støtte til tværnationale webbaserede tjenester som f.eks. Ploteus
 - (iii) aktiviteter i forbindelse med Europass-initiativet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse XXX om en samlet ramme for større gennemsigthed i kvalifikationer og kompetencer.
 - (f) Andre initiativer jf. artikel 5, stk. 1, litra h), ("Ledsageforanstaltninger"), som er rettet mod at fremme målsætningerne i den i artikel 2, stk. 2, litra a), beskrevne nøgleaktivitet.
2. Følgende strategiske aktioner, som er udformet for at opfylde undervisnings- og læringsbehov i mere end én fase af livet, kan støttes i overensstemmelse med den nøgleaktivitet, som er beskrevet i artikel 2, stk. 2, litra b):
- (a) Multilaterale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra e), som bl.a. har til formål at:
 - (i) udvikle nye sprogindlæringsmaterialer, herunder online-kurser og redskaber til afprøvning af sprogkundskaber
 - (ii) udvikle redskaber og kurser til uddannelse af sproglærere

- (b) Netværk jf. artikel 5, stk. 1, litra e), på området for sprogindlæring og sproglig mangfoldighed.
 - (c) Andre initiativer, som stemmer overens med det integrerede programs målsætninger jf. artikel 5, stk. 1, litra h), herunder aktiviteter, som skal gøre sprogindlæring mere attraktiv for elever/studerende gennem massemedie- og/eller markedsførings-, reklame- og informationskampagner samt konferencer, studier og statistiske indikatorer på området for sprogindlæring og sproglig mangfoldighed.
3. Følgende aktioner kan opnå støtte i henhold til den i artikel 2, stk. 2, litra c), angivne nøgleaktivitet:
- (a) Multilaterale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der fokuserer på udvikling og formidling af innovative metoder, tjenesteydelser og omgivelser samt innovativt indhold.
 - (b) Netværk jf. artikel 5, stk. 1, litra e), med henblik på at dele og udveksle viden, erfaring og god praksis.
 - (c) Anden indsats, der har til formål at forbedre politik og praksis i forbindelse med livslang læring jf. artikel 5, stk. 1, litra f), herunder f.eks. mekanismer til evaluering, observation, benchmarking, kvalitetsforbedring og analyse af udviklingen inden for teknologi og pædagogik.
4. Følgende aktioner kan opnå støtte i henhold til den i artikel 2, stk. 2, litra d), angivne nøgleaktivitet:
- (a) Unilaterale og nationale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra d).
 - (b) Multilaterale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra e), som bl.a. har til formål at:
 - (i) understøtte udnyttelsen og gennemførelsen af nyskabende produkter og processer
 - (ii) stimulere samarbejdet mellem projekter, som vedrører samme område
 - (iii) udvikle god praksis i forbindelse med formidlingsmetoder
 - (c) Udarbejdelse af referencemateriale jf. artikel 5, stk. 1, litra f), f.eks. i form af indsamling af relevante statistiske oplysninger og undersøgelser om formidling, resultatudnyttelse og udveksling af god praksis.

Artikel 39

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Foranstaltninger, som er nødvendige for gennemførelsen af det tværgående program, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:

- (a) det årlige arbejdsprogram, udvælgelseskriterier og -procedurer
 - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem det tværgående programs forskellige aktioner
 - (c) retningslinjer for gennemførelse af det tværgående program og dets nøgleaktiviteter
 - (d) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer jf. bilaget
 - (e) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og –overførsel.
2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af det tværgående program, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.

Kapitel VI

Jean Monnet-programmet

Artikel 40

Deltagelse i Jean Monnet-programmet

Inden for rammerne af det integrerede program og bilaget er Jean Monnet-programmet rettet mod:

- (a) Studerende og forskere, der beskæftiger sig med europæisk integration på alle former for videregående uddannelse (ISCED-niveau 5 og 6) såvel i som uden for Fællesskabet.
- (b) Højere læreanstalter i og uden for Fællesskabet.
- (c) Undervisere og administrativt personale på disse læreanstalter.
- (d) Foreninger og repræsentanter for personer, som er involveret i uddannelse i og uden for Fællesskabet.
- (e) Offentlige og private organisationer, der er ansvarlige for tilrettelæggelse og afholdelse af undervisning på lokalt og regionalt plan.
- (f) Forskningscentre og –organer, der beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende europæisk integration i og uden for Fællesskabet.

Artikel 41

Operationelle målsætninger

Ud over de generelle målsætninger for det integrerede program, som er anført i artikel 1 og 2, vil Jean Monnet-programmets målsætninger være:

- (a) at stimulere en forbilledlig undervisning og forskning i samt refleksion over europæiske integrationsstudier på højere læreanstalter i og uden for Fællesskabet
- (b) at forbedre sagkyndige akademikers og almindelige europæiske borgers viden og bevidsthed om spørgsmål, der vedrører europæisk integration
- (c) at støtte vigtige europæiske institutioner, som beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende europæisk integration
- (d) at støtte forekomsten af europæiske foreninger af høj kvalitet, som er aktive på uddannelsesområdet.

Artikel 42

Aktioner

1. Følgende aktioner kan opnå støtte i henhold til den i artikel 2, stk. 3, litra a), angivne nøgleaktivitet:
 - (a) Unilaterale og nationale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra d), herunder:
 - (i) Jean Monnet-lærestole, ekspertisecentre og undervisningsmoduler
 - (ii) foreninger for professorer, andre lærere på højere læreanstalter og forskere, som specialiserer sig i europæisk integration
 - (iii) støtte til unge forskere, som specialiserer sig i europæiske integrationsstudier
 - (iv) informations- og forskningsaktiviteter om Fællesskabet med henblik på fremme af diskussion, refleksion og viden vedrørende den europæiske integrationsproces.
 - (b) Multilaterale projekter og netværk jf. artikel 5, stk. 1, litra e), herunder bl.a. støtte til etablering af multilaterale forskningsgrupper på området europæisk integration.
2. Driftsstøtte jf. artikel 5, stk. 1, litra g), for at støtte visse driftsmæssige og administrative udgifter for følgende institutioner, som forfølger et mål af europæisk interesse, kan tildeles i forbindelse med den i artikel 2, stk. 3, litra b), nævnte nøgleaktivitet:
 - (a) Europakollegiet (afdelingerne i Brügge og Natolin)
 - (b) Det Europæiske Universitetsinstitut, Firenze
 - (c) Det Europæiske Institut for Offentlig Forvaltning, Maastricht
 - (d) Det Europæiske Retsakademi, Trier.
3. I henhold til den nøgleaktivitet, som er beskrevet i artikel 2, stk. 3, litra c), kan driftstilskud jf. artikel 5, stk. 1, litra g), tildeles for at yde tilskud til visse driftsmæssige og administrative udgifter for europæiske institutioner eller foreninger, som er aktive på uddannelsesområdet.
4. Der kan være tale om tilskud, som tildeles på årsbasis, eller tilskud, som kan fornyes i overensstemmelse med en partnerskabsrammeaftale med Kommissionen.

Artikel 43

Budget

Mindst 28 % af Jean Monnet-programmets budget afsættes til støtte af den i artikel 2, stk. 3, litra a), angivne nøgleaktivitet, mindst 44 % afsættes til den i artikel 2, stk. 3, litra b), angivne nøgleaktivitet og mindst 18 % til den i artikel 2, stk. 3, litra c), angivne nøgleaktivitet.

Artikel 44

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Jean Monnet-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:
 - (a) det årlige arbejdsprogram, udvælgelseskriterier og -procedurer
 - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Jean Monnet-programmets forskellige aktioner
 - (c) retningslinjer for gennemførelse af Jean Monnet-programmet og dets nøgleaktiviteter
 - (d) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og –overførsel.
2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Jean Monnet-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.

AFSNIT III

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER.

Artikel 45

Overgangsbestemmelse

Aktioner, som er påbegyndt senest den 31. december 2006 på grundlag af afgørelse 1999/382/EF²⁸, afgørelse nr. 253/2000/EF²⁹, afgørelse nr. 2318/2003/EF³⁰, afgørelse nr. 791/2004/EF³¹ eller afgørelse [Europass]³², forvaltes i overensstemmelse med bestemmelserne i disse afgørelser, dog med den undtagelse, at de i henhold til afgørelserne nedsatte udvalg erstattes af det udvalg, som er nedsat i kraft af denne afgørelses artikel 10.

Artikel 46

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

²⁸ EFT L 146 af 11.6.1999, s. 33.

²⁹ EFT L 28 af 3.2.2000, s. 1.

³⁰ EUT L 345 af 31.12.2003, s. 9.

³¹ EUT L 138 af 30.4.2004, s. 31.

³² EUT....

BILAG

ADMINISTRATIVE OG FINANSIELLE BESTEMMELSER

A. Administrative bestemmelser

For forslag til og udvælgelse af aktiviteter i det integrerede program gælder følgende procedurer:

1. Procedure for de nationale kontorer

1.1 Procedure 1

Følgende aktioner, i forbindelse med hvilke udvælgelsen foretages af de respektive nationale kontorer, forvaltes gennem "procedure 1 for nationale kontorer":

- (a) tværnational mobilitet for personer, der deltager i livslang læring i Europa jf. artikel 5, stk. 1, litra a)
- (b) bilaterale og multilaterale partnerskaber jf. artikel 5, stk. 1, litra b)
- (c) unilaterale og nationale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra d), såfremt disse finansieres i henhold til artikel 38, stk. 4, litra a).

Ansøgninger om finansiel støtte fra disse aktioner skal indgives til de respektive nationale kontorer, som medlemsstaterne har etableret i henhold til artikel 6, stk. 2, litra b). Medlemsstaterne udvælger og tildeler finansiel støtte til de ansøgere, der udvælges i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, som fastsættes i henhold til afgørelsens artikel 9, 21, 26, 31, 36 og 39. De nationale kontorer fordeler støtten til modtagere, som befinder sig i de respektive medlemsstater. Den enkelte partner i et bilateralt eller multilateralt partnerskab vil modtage støtte direkte fra det respektive nationale kontor.

1.2 Procedure 2

Følgende aktion, i forbindelse med hvilke udvælgelsen foretages af Kommissionen, men hvor evalueringen og aftaleprocedurerne varetages af de respektive nationale kontorer, forvaltes gennem "procedure 2 for nationale kontorer":

- multilaterale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra c).

Ansøgninger om finansiel støtte fra denne aktion indgives til de respektive nationale kontorer, som projektkoordinatorens medlemsstat har etableret i henhold til artikel 6, stk. 2, litra b). Det nationale kontor i projektkoordinatorens medlemsstat gennemfører evalueringen af ansøgningerne og indsender en kort liste over ansøgninger, som det foreslår godkendt, til Kommissionen. Når Kommissionen har truffet afgørelse om denne korte liste, tildeler det nationale kontor passende finansiel støtte til de ansøgere, der udvælges i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, som fastsættes i henhold til afgørelsens artikel 31. Før det nationale kontor i projektkoordinatorens land fremsender den korte liste til Kommissionen, skal det kontakte kontorerne i de øvrige projektpartneres lande. De nationale kontorer fordeler

støtten til de udvalgte projektkoordinatorer i de respektive medlemsstater, som vil være ansvarlige for at fordele midlerne til de partnere, som er involveret i projekterne.

2. Kommissionsproceduren

Følgende aktioner, i forbindelse med hvilke forslagene indsendes til Kommissionen og udvælgelsesafgørelserne træffes af Kommissionen, administreres gennem "kommissionsproceduren":

- (a) unilaterale og nationale projekter jf. artikel 5, stk. 1, litra d), medmindre disse finansieres i henhold til artikel 38, stk. 4, litra a)
- (b) multilaterale projekter og netværk jf. artikel 5, stk. 1, litra e)
- (c) overvågning og analyse af politikker og systemer inden for livslang læring, etablering af referencemateriale, bl.a. undersøgelser, statistikker, analyser og indikatorer samt en indsats for at støtte gennemsækelighed og anerkendelse i forbindelse med kvalifikationer og tidligere uddannelse jf. artikel 5, stk. 1, litra f)
- (d) driftsstøtte jf. artikel 5, stk. 1, litra g)
- (e) andre initiativer, som er rettet mod at fremme det integrerede programs målsætninger ("Ledsageforanstaltninger") jf. artikel 5, stk. 1, litra h).

Anmodninger om finansiel bistand i forbindelse med disse aktioner indsendes til Kommissionen, som forestår udvælgelsen og tildeler finansiel bistand til de ansøgere, der udvælges i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, som fastsættes i henhold til artikel 9, 21, 26, 31, 36 og 39 og 44.

B. Finansielle bestemmelser

Kommissionen sikrer, at de finansielle og administrative krav, som stilles til modtagere af støtte fra det integrerede program, står i forhold til støttens omfang. Kommissionen sikrer navnlig, at de finansielle bestemmelser og ansøgnings- samt af rapporteringskravene ved individuel mobilitet og ved partnerskaber er brugervenlige og så enkle, at de ikke begrænser adgangen for mindre gunstigt stillede enkeltpersoner og for de institutioner eller organisationer, som beskæftiger sig med disse.

1. Aktioner, der forvaltes gennem de nationale kontorer

1.1 De fællesskabsmidler, der er afsat til finansiel støtte til de aktioner, som forvaltes gennem de nationale kontorer jf. afsnit A, punkt 1, i dette bilag, fordeles mellem medlemsstaterne i overensstemmelse med de af Kommissionen fastsatte regler i overensstemmelse med artikel 10, stk. 2, som kan omfatte elementer så som:

- (a) hver medlemsstat tildeles med henblik på den pågældende aktion et minimumsbeløb, som fastsættes under hensyntagen til de disponible bevillinger

- (b) resten tildeles de forskellige medlemsstater i forhold til:
- (i) forskelle i leveomkostninger mellem medlemsstaterne
 - (ii) afstanden mellem medlemsstaternes hovedstæder
 - (iii) omfanget af efterspørgslen og/eller deltagelsen i den pågældende aktion inden for hver medlemsstat
 - (iv) hver medlemsstats samlede antal af
 - elever og lærere i skoleundervisning i forbindelse med skolepartnerskaber og mobilitetsaktioner under Comenius-programmet jf. artikel 19, stk. 1, litra a), og b)
 - studerende og/eller kandidater i videregående uddannelse i forbindelse studentermobilitet og intensive programaktioner under Erasmus-programmet jf. artikel 24, stk. 1, litra a), punkt (i) og (iv)
 - lærere på højere læreanstalter i forbindelse mobilitetsaktioner for lærere og andet personale under Erasmus-programmet jf. artikel 24, stk. 1, litra a), punkt (ii) og (iii)
 - indbyggere i alt og antallet af personer i alderen 15-35 i forhold hertil for så vidt angår mobilitets- og partnerskabsaktioner samt bilaterale og multilaterale projekter under Leonardo da Vinci-programmet jf. artikel 29, stk. 1, litra a), b) og c)
 - voksne i forbindelse med mobilitets- og partnerskabsaktioner under Grundtvig-programmet jf. artikel 34, stk. 1, litra a) og b).

1.2 De således fordelte fællesskabsmidler forvaltes af de nationale kontorer jf. artikel 6, stk. 2, litra b).

1.3 Kommissionen træffer i samarbejde med medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at fremme en afbalanceret deltagelse på fællesskabsplan, nationalt plan og, hvor det er hensigtsmæssigt, regionalt plan samt eventuelt på tværs af de forskellige studieområder. Bevillingerne til de pågældende foranstaltninger kan ikke udgøre over 5% af det årlige budget til finansiering af de pågældende aktioner.

2. Udnævnelse af støttemodtagere

De institutioner, som er anført i artikel 42, stk. 2, i denne afgørelse, udnævnes hermed som modtagere af støtte fra det integrerede program jf. artikel 168 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002.

De nationale enheder i Naric-nettet, Eurydice-nettet, Euroguidance-nettet, de nationale referencepunkter for erhvervsuddannelse og nationale Europass-centre fungerer som redskaber, der skal gennemføre programmet på nationalt plan i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 54, stk. 2, litra c), i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 og artikel 38 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002.

3. Kategorier af støttemodtagere

I overensstemmelse med artikel 114, stk. 1, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 kan der tildeles støtte til fysiske personer. Dette kan bl.a. ske i form af legater.

4. Faste støttebeløb, enhedsomkostninger og priser

Der kan jf. artikel 181, stk. 1, i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 anvendes faste støttebeløb og/eller enhedsomkostninger i forbindelse med de i artikel 5 beskrevne aktioner.

Kommissionen kan tildele priser i forbindelse med aktiviteter, som er iværksat inden for rammerne af det integrerede program.

5. Organer, der forfølger et mål af almen europæisk interesse

I de tilfælde, hvor der i forbindelse med dette program ydes driftstilskud til organer, der forfølger et mål af almen europæisk interesse, jf. artikel 162 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002, skal disse i henhold til artikel 113, stk. 2, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 ikke følge princippet om gradvis nedtrapning ved fornyelse.

6. Ansøgernes faglige kompetence og kvalifikationer

Kommissionen kan i overensstemmelse med artikel 176, stk. 2, i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 bestemme, at nærmere angivne kategorier af støttemodtagere besidder de faglige kompetencer og kvalifikationer, som er nødvendige for at gennemføre den foreslåede aktion eller arbejdsplan.

7. Deltagelse af partnere fra tredjelande

Partnere fra tredjelande kan deltage i multilaterale projekter, netværk eller partnerskaber i henhold til betingelserne i artikel 15, stk. 2, såfremt Kommissionen eller det pågældende nationale kontor beslutter det. Beslutningen om, hvorvidt sådanne partnere skal støttes, baseres på omfanget af den europæiske merværdi, som deres deltagelse i projektet, netværket eller partnerskabet kan forventes at resultere i.

8. Mindste tildelinger

Jf. denne afgørelses artikel 15 fastsættes de mindstebeløb, som tildeles til sektorprogrammerne, i overensstemmelse med de i nævnte artikel angivne finansielle rammer:

Comenius	10%
Erasmus	40%
Leonardo da Vinci	25%
Grundtvig	3%

9. Nationale kontorer

Fællesskabet yder et finansielt bidrag som støtte til de nationale kontors aktiviteter, som oprettes af medlemsstaterne i henhold til afgørelsens artikel 6, stk. 2, litra b). Sådan bistand kan ydes i form af driftsstøtte og må ikke overstige 50 % af de samlede støtteberettigede omkostninger i det nationale kontors godkendte arbejdsplan.

I overensstemmelse med artikel 38, stk. 1, i Kommissionens forordning nr. 2342/2002 kan det nationale kontors funktion i tredjelande, som deltager i det integrerede program i kraft af denne afgørelses artikel 7, stk. 1, uddelegeres til offentlige organer eller privatretlige organer med en offentlig tjenesteydelsesopgave, som er underlagt det pågældende lands lovgivning.

10. Teknisk bistand

Budgetrammen for det integrerede program kan også dække udgifter i forbindelse med forberedende foranstaltninger, overvågning, kontrol, revision og evaluering, som er direkte nødvendige for programmets gennemførelse og for opfyldelsen af dets målsætninger. Der kan f.eks. være tale om undersøgelser, møder, informationsaktiviteter, publikationer, udgifter til informationsnetværk til udveksling af oplysninger og andre udgifter til teknisk og administrativ bistand, som Kommissionen behøver for at gennemføre programmet.

11. Forholdsregler mod svig

Ifølge afgørelser truffet af Kommissionen i henhold til artikel 9, 21, 26, 31, 36, 39 og 44 og de kontrakter og aftaler, der indgås som følge heraf, samt aftaler med deltagende tredjelande, skal der foretages overvågning og finansiell kontrol af Kommissionen (eller en af Kommissionen bemyndiget repræsentant), herunder af OLAF, samt foretages revision af Revisionsretten om nødvendigt i form af kontrolbesøg. De nationale kontorer samt eventuelt støttemodtagere kan gøres til genstand for en sådan kontrol.

Modtagere af driftsstøtte skal i fem år at regne fra den sidste betaling opbevare alle bilag, herunder en finansieringsoversigt med revisionspåtegning, over udgifter, der er afholdt i løbet af støtteåret, således at de er til rådighed for Kommissionen. Støttemodtageren skal sikre sig, at eventuelle bilag, som partnere er i besiddelse af, stilles til rådighed for Kommissionen.

Kommissionen kan enten ved sit eget personale eller ved enhver andet kvalificeret eksternt organ, som Kommissionen vælger, få foretaget en revision af støttens anvendelse. En sådan revision kan gennemføres i hele aftalens løbetid og i en periode på fem år efter udbetalingen af restbeløbet. I begrundede tilfælde kan resultaterne af revisionen medføre, at Kommissionen træffer beslutning om tilbagebetaling.

Kommissionens personale og eksternt personale, som er bemyndiget af Kommissionen, skal have passende adgang til modtagerens kontorer og til alle oplysninger, herunder oplysninger i elektronisk format, som er nødvendige for at gennemføre sådanne revisioner.

Revisionsretten og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) skal have samme adgangsret som Kommissionen.

I overensstemmelse med Rådets Forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 kan Kommissionen desuden gennemføre kontrolbesøg på stedet og tilsyn i forbindelse med programmet.

For så vidt angår fællesskabsforanstaltninger, som finansieres i henhold til denne afgørelse, skal som uregelmæssighed i henhold til forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 betragtes enhver overtrædelse af en fællesskabsbestemmelse, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, der skader eller vil kunne skade De Europæiske Fællesskabers almindelige budget eller budgetter, der forvaltes af De Europæiske Fællesskaber, enten ved formindskelse eller bortfald af indtægter, der stammer fra de egne indtægter, der opkræves direkte for Fællesskabernes regning, eller ved afholdelse af en uretmæssig udgift.

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area(s): Education and culture

Activit(y/ies): Education and training

TITLE OF ACTION: INTEGRATED PROGRAMME IN THE FIELD OF LIFELONG LEARNING

1. BUDGET LINE(S) + HEADING(S)

15 02 02 02 (Integrated Programme); 15 01 04 02 (Integrated Programme administrative expenditure); 15 01 04 30 (Executive Agency Education and Culture)

2. OVERALL FIGURES

2.1. Total allocation for action : € 13,620 million for commitment

2.2. Period of application:

2007-2013

2.3. Overall multiannual estimate of expenditure:

(a) Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) *(see point 6.1.1)*

Cash prices € million *(to 3rd decimal place)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	1,188.387	1,354.122	1,580.870	1,821.283	2,137.838	2,466.274	2,816.497	13,365.271
Payments	934.587	1,259.922	1,525.970	1,763.083	2,068.938	2,383.974	3,428.797	13,365.271

* 2013 et seq for payments

(b) Technical and administrative assistance and support expenditure *(see point 6.1.2)*

Cash prices € million *(to 3rd decimal place)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	31.413	32.978	36.530	37.317	38.062	38.826	39.603	254.729
Payments	31.413	32.978	36.530	37.317	38.062	38.826	39.603	254.729

* 2013 et seq for payments

Cash prices € million (to 3rd decimal place)

Subtotal a + b	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	1,219.800	1,387.100	1,617.400	1,858.600	2,175.900	2,505.100	2,856.100	13,620.000
Payments	966.000	1,292.900	1,562.500	1,800.400	2,107.000	2,422.800	3,468.400	13,620.000

* 2013 et seq for payments

(c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditure
(see points 7.2 and 7.3)

2004 prices € million (to 3rd decimal place)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Commitments / payments	27.336	29.513	31.691	31.691	31.691	31.691	31.691	215.303

Mixed cash and 2004 prices € million (to 3rd decimal place)

TOTAL a+b+c	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	1,247.136	1,416.613	1,649.091	1,890.291	2,207.591	2,536.791	2,887.791	13,835.303
Payments	993.336	1,322.413	1,594.191	1,832.091	2,138.691	2,454.491	3,500.091	13,835.303

* 2013 et seq for payments

2.4. Compatibility with financial programming and financial perspective

[X] Proposal is compatible with the Commission's February 2004 Communication on the financial perspective 2007-2013 (COM(2004)101).

Proposal will entail reprogramming of the relevant heading in the financial perspective.

Proposal may require application of the provisions of the Interinstitutional Agreement.

2.5. Financial impact on revenue:

[X] Proposal has no financial implications (involves technical aspects regarding implementation of a measure)

OR

Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
Non-comp	Diff	NO	YES	YES	1.a

4. LEGAL BASIS

Treaty establishing the European Community, Articles 149(4) and 150(4).

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

5.1. Need for Community intervention

5.1.1. Objectives pursued

The needs addressed by this programme derive from the challenges facing education and training systems in all Member States to respond to new economic, social and demographic demands, notably:

- In **economic terms**, the main need is to contribute to achievement of the goal set at the Lisbon European Council in 2000 for the European Union to become the most competitive and dynamic knowledge-based economy in the world, in response to globalisation and the challenges of a new knowledge-driven economy. In order to achieve this goal, high-quality education and training systems are essential, as the Barcelona Council recognised in 2002, setting the objective that European education and training systems should become a world quality reference by 2010.
- In **social terms**, as a result of globalisation and new communication technologies on the one hand, and the impact of the European single market on the other, society continues to become more culturally diverse and more interlinked with other societies in Europe and around the world. Education and training are prerequisites to promote greater social cohesion and active citizenship and to fight against exclusion. Equal opportunities must be offered to all citizens in Europe, irrespective of any kind of differences between them. Every effort must be made to provide those who have left education without basic qualifications with alternative second chance opportunities of access to education and training suited to their needs.
- In **demographic terms**, the ageing population of Europe, combined with the increasing need to undertake flexible education and training throughout life in response to new patterns of employment based on greater mobility and more rapid changes of job profiles, represent a significant new challenge for education and training over the coming decade. Modern societies are therefore confronted with

the need to offer adequate provisions to face the very diversified demand for education and training supply throughout life.

As a complement to action taken at Member State level, there is an increasingly significant role for European cooperation in tackling the needs outlined above, and the experience of almost two decades of Community programmes in the field of education and training³³ give a strong base on which this proposal builds. The current proposal responds to the emergence of lifelong learning as a paradigm for the organisation of education and training in the knowledge society, and to clear messages from the evaluation and consultation process (see below), by providing for a single integrated programme in the field of lifelong learning, encompassing the current Socrates and Leonardo da Vinci programmes, which will allow for greater synergies, flexibility and efficiency. The integrated programme will contain four sectoral programmes focusing on general school education (Comenius), higher education and advanced vocational training (Erasmus), initial and continuing vocational training (Leonardo), and adult education (Grundtvig). These sectoral programmes will be complemented by a transversal programme focusing on four cross-cutting issues, namely: support for policy development; language learning; new information and communication technologies; and dissemination and exploitation of results. Finally, the integrated programme will contain a programme, named the Jean Monnet programme, focusing on European integration teaching and research in higher education, and on support for key European institutions and associations in education and training.

The general objective of the integrated programme derives from the Lisbon and Barcelona European Councils and aims to contribute through lifelong learning to the development of the European Union as an advanced knowledge society, with sustainable economic development, more and better jobs and greater social cohesion. It also aims to contribute to the development of education and training systems within the European Union so that they become a world quality reference.

This general objective divides into a sequence of specific objectives, the majority of which apply to the programme as a whole, and some of which are particular to one of its constituent programmes. Finally, each of the sectoral programmes, the transversal programme and the Jean Monnet programme has its own operational objectives. A full list of the specific and operational objectives and their related indicators is annexed to the combined ex-ante evaluation and extended impact assessment for this proposal.

The operational objectives contain a number of quantified outcomes related directly to the functioning of the programme, which are set out in Section 5.2 below, under the action to which they relate.

5.1.2. Measures taken in connection with ex ante evaluation

This programme proposal is built on a series of existing Community measures, some of which have been operational for many years, and which have been the subject of a

³³ Notably Socrates and Leonardo da Vinci (phase 1 of which covered 1995-99, and phase 2, 2000-2006), and their predecessor programmes in the field of education (Erasmus, Lingua) and training (Comett, Petra, Force and Eurotecnet).

comprehensive sequence of evaluations,³⁴ as well as a substantial corpus of experience of administering and implementing the programmes in the Commission (and technical assistance office) and within the Member States and other participating countries (particularly within the National Agencies).

This programme proposal has been the subject of both an ex-ante evaluation and an extended impact assessment, the results of which are reported in a single document incorporating both.³⁵ The exercise is based in particular on:

- A public consultation on the future development of Community programmes in the field of education, training and youth after 2006, which ran from November 2002 to February 2003.³⁶
- Two series of thirty national reports on the implementation of the second phases of Socrates and Leonardo da Vinci in each of the participating countries, submitted to the Commission in autumn 2003.³⁷
- Two interim evaluation reports of the current Socrates and Leonardo da Vinci programmes, the key findings of which are set out in section 5.1.3 below.³⁸
- Assessments undertaken within the Commission of the different options for structuring and administering the new lifelong learning integrated programme during the summer and autumn of 2003, the main results of which are summarised in the extended impact / ex ante evaluation paper.

The key messages resulting from the public consultation process are as follows:

- Great enthusiasm for the programmes. Although there may be difficulties with their operation, the vast majority of respondents underline their commitment to the programmes and the trans-national work they enable.
- A belief that the programmes should contribute both to the development of European citizenship, and to the teaching of languages, and should support the regional dimension more strongly. Many respondents believed that the issues of citizenship, of inter-culturality, of the European dimension represented a need which the programmes were well placed to respond to; several respondents believed that strengthening language learning was an important need at European level.

³⁴ For the most recent texts see:

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/evaluation/evaluation_en.html

³⁵ Reference

³⁶ The consultation was based on a working document published by the Commission in November 2002, which set out the main issues concerning the future generation of programmes and the key questions on which comments were requested. It was conducted by means of an online response form available on the Europa website during the consultation period, complemented with the possibility to send written responses directly to the Commission. A detailed report on the responses to this consultation exercise was prepared for the Commission by the Pôle Universitaire Européen de Lorraine and can be consulted online at: <http://europa.eu.int/comm/education/newprogconsult/report.pdf>.

³⁷ Also available at: http://europa.eu.int/comm/education/programmes/evaluation/evaluation_en.html

³⁸ COM(2004)152 (Leonardo da Vinci); COM(2004)153 (Socrates).

- A very strong feeling that the programmes are bureaucratic, inflexible, and over-complicated, particularly in regard to the very small amount of most grants. Many respondents regarded this as the worst aspect of the programmes. There is a clear message about increased flexibility, about proportionality in the relationship between the size of grants and the application and reporting procedures involved and the financial rules applied to the grant, and about the need for a sense of trust between those awarding the grants and those entrusted with carrying out the work.
- A view that indirect centralised procedures³⁹ were simpler and more user-friendly than those handled directly by the Commission. A significant number of respondents expressed this view. A smaller majority considered that centralised administration was more apt to foster the European dimension of the activity, and represented a more equitable selection process.
- Keep the existing sectoral programmes and actions, but also relate education and training much more closely. This apparent contradiction illustrates the tension between a desire to keep familiar identified programme definitions and the realisation that aims of education and training are not to be dissociated. It is to be noted that this contradiction did not come from different sets of people or organisations, each reflecting one coherent opinion, but were inherent to many individual responses.
- Keep the youth programme entirely separate. This was a unanimous wish, people involved in the informal sector seeing no advantage in losing their "identity", as they thought, by being included within an integrated programme, where formal structures might discourage the enthusiasm of a lot of actors within the voluntary sector.

5.1.3. *Measures taken following ex post evaluation*

The key findings of the interim reports of the Socrates and Leonardo da Vinci programmes are as follows:

- The coverage and focus of the programme actions are generally regarded as valuable and appropriate. In contrast to the first phase of the programmes, there are no actions in the second phase that are felt to be of very limited worth. Indeed, the response of users to the existence and nature of European co-operation support in the field is almost universally positive.
- The administrative and financial procedures have improved since the first phase, but are still experienced as disproportionately burdensome and slow. The greater degree of decentralisation of the second phase of the programmes has been a success in overall terms. However, both in the centralised and indirect centralised actions, the level of financial and administrative detail required of participants in relation to relatively low levels of grant, the near-constant change of these requirements imposed by the Commission, and the complexity and slowness of the contractual and financial procedures, all constitute a barrier to participation in our programmes.

³⁹ Those handled by the National Agencies – previously referred to as “decentralised”.

- There is a need for more synergy and coherence between actions and programmes. Despite the efforts made in the design of the second phase to introduce more parallelism between Socrates and Leonardo da Vinci, and to provide for joint actions between them and with the Youth programme, the programmes are still viewed by their users as inadequately linked, which militates against the sort of cross-cutting activity between education and training that is likely to become yet more important in the lifelong learning perspective. The current structure is frequently seen as an obstacle to providing the right level of support for policy developments in the fields of education and training.
- The good results achieved under the programmes are not well disseminated. Disseminating the outcomes of actions supported under the programmes, whether these be products or co-operation processes, and spreading good practice is a hard task made more difficult by the need to overcome national cultural and structural barriers. Again, progress has been made in this area compared with the first phase, with the establishment of a team within the administration of Leonardo da Vinci dedicated to dissemination and utilisation of results, and with the inception of specialised dissemination projects within Socrates. But the evaluation clearly demonstrates that these efforts do not go far enough and that there remains substantial potential resulting from the actions supported under the programmes that is not widely known or acted on.
- There are flaws in legislative design of the programmes. The evaluators found a number of flaws in the Socrates and Leonardo da Vinci Decisions. The most important of these was the excessive detail included in the annexes concerning the implementation of the programme actions. These reflected the best attempt of the legislator in 1998/99 to provide in detail for projected needs and requirements up to 2006. However experience has showed the impossibility of predicting accurately in such detail, with the result that the legislative requirements have increasingly stood in the way of adaptations to the programmes to cater for developments in the field of education and training. In one case the requirements were found to be so misconceived as to risk eliminating thousands of participants from Socrates, and necessitated an amendment to the Decision adopted by the Parliament and the Council to remove the problem.

These messages have been reflected in the design of the draft Decision. In particular:

- The design of the programme Decision has been conceived so as to maximise flexibility to adapt to new challenges during the period 2007-13, by formulating actions in as generic a way as possible.
- The introduction of an integrated programme is intended to maximise scope for synergy between the fields it covers.
- A higher proportion of the programme funds will be managed through the indirect centralised procedure, and the management procedures simplified, notably through creation of a single programme committee that will meet in different formations according to the subjects under consideration.

- The need for stronger links with the policy development process and better dissemination arrangements is recognised in the creation of the policy development and dissemination Key Activities in the Transversal Programme.

As far as greater proportionality in financial rules is concerned, the financial and administrative annex to the draft Decision contains a number of interpretations of aspects of the Community Financial Regulation or its Implementing Rules, where these are provided for in that legislation. In order for the Integrated Programme to be in a position to realise its quantified objectives, however, further simplification will be necessary. This may take the form either of amendments to the Financial Regulation or its Implementing Rules directly, or of additional provisions in the annex to this programme Decision which would have the effect of introducing limited amendments to particular provisions of the financial rules, applicable to financial operations under the Integrated Programme only. The Commission is undertaking a parallel exercise on financial simplification, and the necessary amendments will be proposed in the light of the outcome of that exercise.

5.2. Action envisaged and budget intervention arrangements

Methods of management

For the management of this programme, the Commission plans to resort to two forms of externalisation, delegating the management of certain sections of the programme, in accordance with Article 54 of the Financial Regulation, either to national agencies, or to an executive agency. A part of the actions will, however, remain managed in the Commission departments.

Centralised indirect management through national agencies

Recourse to national agencies is required firstly, because of the volume of interventions within the programme, in particular in the mobility actions: the Commission does not have the resources to manage these actions within its services. The very substantial numbers of beneficiaries involved have, in fact, required recourse to such agencies ever since the very first programmes in the field of education and training; this model has slowly been consolidated, and is at present fully recognised by the Financial Regulation.

But there are also qualitative reasons for having recourse to national agencies. These agencies have the advantage of knowing the national context and priorities; they can create a more user-friendly environment for the final beneficiaries; they can provide the appropriate guarantees in a context of strengthened supervision (which includes a precise definition of the respective responsibilities of the Commission and of the national authorities on the issue). In addition, national agencies are often better placed than an institution at central European level to ensure an effective monitoring of the activities supported by the programme, since they are closer to final beneficiaries and know the local context better. They also constitute an effective information relay at national level for the Community programme.

The Commission considers that it is appropriate to decentralise actions where one or more of the following conditions apply:

- It can reasonably be assumed that a rational method of distributing budgetary resources between Member States can be identified that will match the rate of occurrence of the activity across Member States;

- The actions themselves are small-scale or addressed to individuals, so that the full panoply of application and selection at European level is not warranted;
- The actions address needs specific to individual Member States, and should therefore respond to priorities set within that Member State if they are to have an appropriate impact on national policy and practice.

On this basis, the main sections of the programme concerned by this approach are as follows:

- Mobility, partnership and preparatory visit actions within the Comenius, Erasmus, Leonardo and Grundtvig programmes (Article 19(1)(a) and (b), Article 24(1)(a), Article 29(1)(a) and (b), and Article 34(1)(a) and (b));
- Multilateral projects aimed at improving training systems through the transfer of innovation under Article 29(1)(c).

Having recourse to this method of management does not prejudice the visibility of Community action; the agreements made with national agencies require them to indicate the support of the Union for the actions they manage. These agreements also set out requirements as regards non-discrimination in the grant of Community support, as well as the requirements for avoiding conflicts of interest. In accordance with the communication from the Commission to the European Parliament and the Council relating to the Community programme management by national agency networks⁴⁰, national agency agreements will be covered by a Commission Decision adopting provisions setting out the responsibilities of the Commission and the participating countries with regard to national agencies, within the overall context of the general guidelines for implementing the programme.

Article 6.2 of the draft decision shows the criteria that it is proposed to use for the designation of national agencies by the authorities of participating countries.

Centralised indirect management through an executive agency

For other parts of the programme, the Commission plans to delegate to an executive agency. Such an agency is envisaged in the context of the current generation of education and culture programmes (generally to replace the technical assistance offices which have been maintained on a transitional basis); it is proposed to extend the life of this agency, so as also to delegate to it management tasks relating to the 2007-2013 generation of programmes, including the Integrated Lifelong Learning programme

The internal resources of the Commission are insufficient to meet the management needs of all sections of the programme which have to be managed centrally; hence the need under previous programmes to have recourse first to technical assistance offices, then to the executive agency. In addition, it would not be possible to go further with decentralization to national agencies than is currently envisaged; it would amount to delegating to these agencies the management of activities which would not meet the criteria set out above.

Recourse to an executive agency thus constitutes a basis for sound management of centrally managed activities, making optimum use of resources. This approach is based on the idea that the administration should be re-centred on its core activities and priority functions, with the

⁴⁰ COM (2001) 648 final of 13.11.2001.

technical implementation of the programmes being carried out by a specialised entity with the necessary resources.

It is proposed that there should only be one executive agency to assist the Commission in the management of all its programmes in the field of education and culture, so as to ensure consistency in treatment and procedure throughout the various programmes, as well as economy. A cost-benefit study carried out before the creation of the agency for the programmes of the current generation concluded that this was an economic approach.

Direct management through Commission departments

Activities managed centrally are not all equally strategic. Some are more sensitive than others (experimental nature, relationship to topical political questions, recipients concerned); it is appropriate that the Commission should retain direct management of a limited number of such projects. This element was taken into account in the distribution between the Commission and the executive agency of the various activities to be managed from Brussels. Managing a certain number of projects within the Commission will also contribute to preserving a suitable level of know-how as regards project management, which will help guarantee the quality of supervision of the executive agency and the national agencies.

Moreover, the management of those parts of the programme entrusted to national agencies will require significant resources at central level (setting the guidelines for national agencies, in accordance with the priorities adopted by the Commission; management of the contractual relations between the Commission and national agencies; follow-up and supervision of management by national agencies). However, it would not be desirable to entrust these tasks to the executive agency, i.e. externalising the monitoring of another externalisation. It has therefore been decided to regard the two externalization options – to an executive agency or to a network of national agencies – as mutually exclusive. Similarly, central exploitation of actions managed by national agencies will be done by the Commission and not by the executive agency.

There will thus be three methods of management within the programme: management by an executive agency; management by national agencies; and direct management by the Commission.

Each action will be managed by the method which is most suited to it, in the respect of the general guidelines on externalisation and while taking care to avoid any overlap with the other two methods. In this way, the coexistence of three methods of management will not create confusion. Nonetheless, where appropriate, procedures and tools common to the three methods of management will be used. In addition, the Commission will consolidate programme management data, whatever the method of management used.

5.2.1. National Agency procedure actions

This section presents sequentially the major National Agency procedure actions of each of the four sectoral programmes. All these actions will be implemented via National Agencies in each Member State, which are responsible for selection of project proposals and for the allocation of Community funds within a contractual framework provided with the Commission.

Comenius

Individual mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
In-service training for teachers	Grants to individuals	1,400	2,176 (1,900)	101,829	221.625
Work-experience for future language teachers	Grants to individuals	4,126	5,616 (4,900)	16,450	92.383
Upper secondary pupil mobility	Grants to individuals	N/A (new)	2,316 (2,000)	6,691	15.498
Preparatory visits	Grants to individuals	1,000	1,361 (1,200)	20,885	28.416
<i>Total individual mobility</i>				<i>145,856</i>	<i>357.922</i>

The action consists of individual mobility grants for teachers and other school education staff, future language teachers and upper secondary pupils. Four different types of mobility are planned:

- 1) Teachers undertaking in-service training abroad. This type of mobility is currently available under Comenius 2.2.c. The duration of the training is from 1 to 4 weeks.
- 2) Future foreign language teachers acquiring work experience in a school abroad. This type of mobility is currently available under Comenius 2.2.b. The duration of the training period is from 3 to 8 months.
- 3) Upper secondary pupils following courses in another language in a school abroad. This new type of mobility responds to the increasing demand from schools to have the opportunity to send individual pupils abroad for longer periods. The duration of the periods abroad will be up to one school year.
- 4) Preparatory visits by school staff for the preparation of Comenius school partnerships. This type of mobility is currently available under Comenius 1. The duration of the visits is max. 1 week.

The grants are intended to support travel, accommodation and subsistence costs. Real costs of travel are covered (economy fare) and grantholders get a daily or monthly amount for accommodation and subsistence costs. For in-service training, course fees are also covered by the grant. The grant levels for mobility types 1, 2 and 4 have been calculated on the basis of the current average level of these grants, taking into account a need for revised grant amounts for accommodation and subsistence.

For the new type of pupil mobility, real costs of travel will be covered (economy fare) and a monthly amount will be granted for accommodation and subsistence.

School partnerships

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
--------	------	--------------------	-----------------------------	------------------------	-------------------

Comenius partnerships	Grants to individual participating schools	14,200	16,157 (14,200)	64,266	1,038.374
-----------------------	--	--------	--------------------	--------	-----------

Target: To involve at least one pupil in twenty in joint educational activities during the period of the programme.

This action consists of activities developed jointly by several schools, including both local project activities in each school and various types of cross border mobility, including class exchanges, study visits and project meetings involving teachers and pupils. The standard duration of a partnership is 3 years. The funding consists of a lump-sum amount for local project activities per school of €4,000, plus a variable amount for cross border mobility. The total grant continues to average €14,200 for a 3-year project.

Erasmus

Student mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Standard student mobility	Grants to individuals	1,050	1,755 (1,542)	1,721,262	3,021.161
Special student mobility	Grants to individuals	N/A (new)	11,404 (10,000)	77,834	887.647
Student placements in enterprises	Grants to individuals	2,200	3,024 (2,649)	210,318	635.977
<i>Total individual student mobility</i>				<i>2,009,414</i>	<i>4,544.784</i>
Intensive programmes	Grants to institutions	21,000	28,331 (25,002)	1,610	45.613

Target: To contribute to the achievement by 2011 of at least 3 million individual participants in student mobility under Erasmus and its predecessor programmes

The action consists of mobility of students and trainees for studies or training abroad in higher education institutions, as well as placements in enterprises, training centres or other organisations. Three different types of mobility are planned:

a) Standard mobility: this is the classical type of mobility which has existed since the programme's inception. The main conditions are: study periods of 3 to 12 months, full recognition of studies and reintegration into the home university, waiver of tuition fees at the host institution, institutional agreements between sending and receiving institution.

b) Special mobility: this type of mobility is intended inter alia for students enrolled in Joint European Masters programmes. Conditions will be more flexible and individual grants amounts will be higher than in standard mobility.

c) Placements of students in undertakings: this type of mobility will be similar to placements under the current Leonardo programme. The placement duration will be up to 12 months.

The grants are intended to help support travel, accommodation and subsistence costs. Because of the increase in demand has been consistently outstripping the availability of resources, the

standard student grant has remained at an average of around €150 per month since 1993. In real terms this represents a 25% cut in its value, and acts as an ever larger obstacle to participation of less-privileged students in the programme. The proposal is therefore to increase the average standard student grant to €250 per month by the end of the new programme.

The placement grant represents an average of some €500 per month for subsistence costs. It is higher than the standard mobility grant mainly because students on placements in enterprises do not normally have access to subsidised accommodation or services, and so have higher living costs. The new unit cost also provides for an increase in placement duration, in parallel with the increased duration envisaged for Leonardo placements (see below).

Intensive programmes are short-term mobility projects organised on a multilateral basis (eg 'summer schools'), based around a single host university. Courses must be taught by teachers and attended by students from at least 3 different countries. These courses therefore combine student and teacher mobility. The grant is a contribution towards the travel and subsistence costs of participating students and teachers and the organisation costs. The unit cost takes account of the need for revised amounts for accommodation and subsistence.

Teacher mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Short term teacher mobility	Grants to individuals	600	1,028 (900)	279,513	287.397
Long term teacher mobility	Grants to individuals	N/A (new)	11,427 (10,000)	3,384	38.670
Mobility to undertakings	Grants to individuals	1,200	1,535 (1,348)	28,493	43.737
<i>Total teacher mobility</i>				<i>303,390</i>	<i>359.804</i>

This action consists of mobility of teaching staff in higher education institutions in order to teach or train in a partner institution abroad. Three types of mobility are planned:

- a) Short term mobility for teaching: teaching periods of 1 to 6 weeks, similar to the current Erasmus TS mobility;
- b) New long term mobility for teaching: teaching periods of minimum 1 semester and maximum 1 year - "Erasmus Sabbaticals". These are full teaching and pedagogic programmes and combined with research ; preference will be given to teaching assignments which are part of integrated programmes leading to joint degrees but other types of teaching assignments will also be possible.
- c) Mobility in co-operation with undertakings. This involves teaching staff of higher education institutions going for teaching assignments or periods of practical training in enterprises or training institutions for periods of 1 to 6 weeks.

The grants are intended to help support travel and subsistence costs. The experience with short-term mobility shows that too much financial effort is required from the sending institution to supplement the very low Erasmus grants, and that this is a serious obstacle to

participation, so a substantial increase is proposed. The grant for long-term mobility has been calculated on the basis of an allowance of €1,200 per month.

Other staff mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Other staff mobility	Grants to individuals	1,200	1,583 (1,400)	36,440	57.674

This action consists of mobility of other (non-teaching) staff in higher education institutions and staff of enterprises for purposes of training or teaching. Two broad types of mobility are planned : a) mobility of administrative or other non-teaching staff of higher education institutions for purposes of following practical training either in an enterprise or in another higher education institution ; b) mobility of staff of enterprises for purposes of transfer of knowledge or research results or for teaching. This includes in particular human resources managers, training planners and managers, trainers, occupational guidance specialists, managers, etc.

This action is a continuation and extension of the current “exchanges” action under the Leonardo da Vinci programme. The mobility periods will last between 1 and 6 weeks. The grants are intended to help support travel and subsistence costs. The average grant has been modestly increased to allow for revised accommodation and subsistence costs.

Organisation of mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Organisation of mobility	Grants to institutions	9,300	29,988 (26,279)	17,500	524.795
Intensive language courses	Grants to institutions	6,000	8,119 (7,115)	2,555	20.745

The “Organisation of mobility” action consists of grants to the higher education institution or enterprises sending and/or receiving mobile students and teachers, to support the cost of making the necessary provisions for high-quality mobility. These include: language courses, academic and organisational arrangements with partner institutions, including credit recognition and transfer arrangements, practical support for incoming students, etc. The grants will be modulated in proportion to the volume of mobility handled by the higher education institution or enterprise. The increase in the average unit cost reflects the additional workload for universities generated by the substantial increase in Erasmus student and teacher numbers.

Erasmus intensive language courses (EILC) are tailor-made for Erasmus students at the host country. The emphasis is on diversification of the offer of language training, with effort targeted on the less widely used languages. The purpose is to prepare the incoming students in the language of the host country. The grants to institutions are managed via the National Agencies and cover part of the organisation costs incurred by the institution. The students attending the course receive an extra month’s grant. A moderate increase in unit cost is planned to reflect revised accommodation and subsistence costs.

Leonardo da Vinci

Trainee placements

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Trainee placements	Grants to individuals	1,950	3,644 (3,186)	721,772	2,630.123

Target: To increase placements in enterprises to at least 150,000 per year by the end of the programme

This action consists of placements of persons in vocational education and training (VET) in business sector or vocational training institutions abroad, and is funded through individual grants disbursed via mobility projects. The target groups of this action are: persons in initial vocational training, who undertake short placements in the framework of a training programme, and young workers (i.e. people who have completed their training or studies), who undertake longer-term placements in businesses. The purpose is to give the opportunity to people who enter the labour market to undertake an in-service training in another European country, thus improving their employability through experience of different work methodologies and approaches. The placements last between 3 and 52 weeks; the average duration is presently around 6 weeks for persons in IVT (average unit cost €1,250) and around 4 months for young workers (average unit cost €2,950) .

The grants are intended to help support travel, insurance (linked to the work-place such as civil liability, or accident), accommodation and subsistence costs. They also include the costs for pedagogical, linguistic and cultural preparation as well as for the management of the projects by the promoter. There is a demand for longer placements and for a broader opening of the programme to young workers. The intention is to increase the duration of the stays abroad by two months for both target groups, i.e. to 4 months in average for persons in IVT and to 6 months in average for young workers. It is anticipated that the share of total mobility represented by young workers will increase steadily during the new programme, thus raising the average unit cost too. These factors explain the increase of the average unit cost in relation to 2004.

As reinforcing the quality of Leonardo mobility remains one of the main objectives of the programme, it is also intended to take some further action to tackle some present weaknesses, such as for example allowing preparatory visits for project partners if needed, offering help in partner search in order to find partners of good quality abroad, some monetary compensation for the necessary tutoring and mentoring, especially for SMEs receiving young trainees on Leonardo placements.

Trainer mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Mobility of trainers	Grants to individuals	1,200	1,584 (1,400)	132,000	209.057

This action consists of mobility of teaching staff in VET or of persons responsible for VET (including language training). It is organised in cooperation between training institutions and businesses with the objective of transfer of competencies and innovative methods and

practices, sharing of knowledge and experience in different countries and organisational contexts. It applies to teaching and administrative staff responsible for human resources or vocational training planning, vocational guidance specialists (eg within learning providers or the business sector), and language trainers. Mobility lasts for between 1 and 6 weeks; the average duration is 2 weeks

The grants are intended to help support travel, accommodation and subsistence costs. Some 5-10% of the grant is available to support costs for preparation (if needed) and management costs. The unit cost is calculated on the basis of a daily subsistence allowance of 100 € per person plus the travel costs for an average 2-week stay, reflecting slightly increased accommodation and subsistence costs.

Projects for the development and transfer of innovation

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Transfer of innovation projects	Grants to institutions coordinating projects	320,000 (procedure B pilot projects)	281,893 (250,000)	2,500	704.733

These transnational cooperation projects aim to improve the quality of training systems through the development and transfer of innovation and good practice from elsewhere in Europe. They will involve learning providers, associations/institutions involved in VET, social partners, chambers of commerce, trade organisations, bodies providing guidance and counselling, research centres, NGOs, etc. Minimum participation will be 3 partners from different countries. Compared to the pilot projects currently funded under Leonardo da Vinci, the new type of project will have a smaller size. Following final selection decision by the Commission, grants will be awarded by National Agencies to the coordinating institution for the project, who will be responsible for distributing funds to the partners in accordance with an approved workplan and budget. The normal duration of these projects is 2-3 years. Grants will cover the costs of development and adaptation of products, and they will include travel and meeting costs for the partners.

Grundtvig

Individual mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Adult education staff mobility	Grants to individuals	1,000	2,281 (2,000)	20,540	46.858
Adult learner mobility	Grants to individuals	New	1,397 (1,200)	58,500	81.734
European Assistants	Grants to individuals	New	5,771 (5,000)	5,850	33.759
<i>Total Grundtvig mobility</i>				<i>84,890</i>	<i>162.351</i>

Target: To support the mobility of at least 25,000 individuals involved in adult education per year by 2013

Adult education staff mobility consists of grants to enable individual adult education staff of any category (1) to attend formal or non-formal, initial or further training activities, or (2) to carry out teaching or study visits to other European countries. Mobility periods can last up to one year, but the average duration is expected to be just over two weeks. The action is based on the current mobility scheme in Grundtvig. The increase in unit cost reflects the introduction of longer duration mobility and the reinforcement of language preparation where appropriate; it also includes provision for course fees, where payable.

Adult learner mobility is a new action consisting of grants to enable adult learners (singly or in groups) to visit another European country for various types of formal or non-formal adult education activities, including notably (1) European Study Circles (residential seminars bringing together adults as learners and informal teachers from several European countries); (2) European Adult Volunteer Scheme (opportunities for adults and in particular senior citizens to bring their experience to bear in contributing as learning facilitators to the further development of civil society in other European countries). The minimum duration is 1 week ; maximum 1 month. The unit cost assumes travel costs of €350 and subsistence costs for 9 days.

Grundtvig European Assistantships is a new action consisting of grants to enable young adult educators to undertake an assistantship in a formal or non-formal adult education organisation in another European country for the dual purpose of (1) developing the host institution's European dimension through assisting in the teaching of courses on languages/area studies, and (2) contributing to the assistant's professional development. They will cover young people having undergone or currently completing training and intending to have a professional involvement in adult education. The minimum duration is 3 months ; maximum 1 year. The unit cost is based on the assumption of travel costs of €300 plus a monthly grant of €700 for an average stay of 6.7 months.

Partnerships

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Grundtvig partnerships	Grants to individual participating organisations	8,000	11,351 (10,000)	19,214	218.101

Grundtvig partnerships are designed to encourage organisations involved in adult education, particularly at local level, to collaborate with partners in other European countries on (usually small-scale) projects addressing topics of mutual interest, thereby strengthening the European dimension of their work. Activities include joint meetings, seminars and fieldwork, exchanges of staff and learners, joint cultural events and exhibitions, and collaboration via ICT. They cover all types of organisations involved in providing or facilitating formal or non-formal learning opportunities for adults. Projects may last between 1 and 3 years, the average being 2.5 years. The grant is composed of a lump sum for basic activities plus a variable amount for visits, European courses, and exchanges of staff and learners within the partnership, depending on its specific profile of activities. The increase in unit cost reflects an increased number of adult educators being exchanged and the introduction of courses on Europe as an additional activity from 2009.

Transversal programme

Indirect centralised dissemination projects

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Dissemination projects	Grants to coordinating organisations	N/A (new)	112,504 (98,661)	350	39.376

These projects will focus on the transfer of products, results and good practice achieved under the Integrated Programme or its predecessors from one country or group of countries to another. Because the essence of the activity is the adaptation of existing products, results etc to function in a particular national context, such projects should most appropriately be managed through National Agencies rather than centrally. Projects normally will last 2-3 years. Grants will be distributed via the organisation coordinating the project and are expected to average EUR 10,000 per year per participant.

5.2.2. Commission procedure actions

This section focuses on the actions of the programme managed through the Commission procedure, which are characterised by their strong multilateral dimension and are generally larger-scale than the National Agency procedure actions, though far smaller in overall volume, representing some 18% of programme expenditure. Such actions will be administered by the Commission, which may delegate some management functions to the Executive Agency established for the purpose.

This section presents Commission procedure actions grouped by type, rather than organised by programme, in interests of legibility and because the structures and cost bases of each type of action are relatively homogeneous across all the programmes.

Multilateral projects

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Erasmus Curriculum Development & HEI/enterprise projects	Project grant		150,728 (132,280)	1,400	211.019
Comenius, Grundtvig, Policy, Language projects	Project grant		323,822 (286,213)	1,113	360.414
Policy, Language and innovation projects	Project grant		962,782 (854,542)	245	235.882
<i>Total projects</i>				<i>2,758</i>	<i>807.315</i>

(a) Smaller-scale Erasmus projects. These are

- (i) Curriculum Development projects, based on the identical action in the existing Erasmus programme, where universities work together to produce either an entire new course or a module for incorporation in existing courses. Such projects will typically involve 5 to 10 higher education institutions and will last 2 or 3 years.

(ii) University/enterprise projects. These new projects are designed to fostering co-operation between higher education institutions and enterprises.

(iii) Multilateral projects aimed at innovation and experimentation in the other areas mentioned in the specific and operational objectives of the programme and the annual call for proposals. They will involve at least 3 higher education institutions, with a normal duration of 2 years.

(b) Medium-sized projects within Comenius, Leonardo and Grundtvig. These cover, for instance, joint projects between 4 or 5 institutions to update materials, methods or training used in the field of school or adult education; or projects bringing specialist language teaching institutions together to develop new language teaching or training materials. Such projects will typically involve between 5 and 10 partners and will last between 2 and 3 years.

(c) A smaller number of large projects, designed to promote innovation and experimental approaches in the different areas of the programme, including in the field of policy development at European level. These would include projects aimed at the creation, experimentation and testing of new tools and approaches with a high impact in the fields of vocational education and training or adult education; projects focusing on the creation and provision of online language courses, particularly in less widely used and less taught languages; etc. These projects will also last 2, 3 or more years, and will typically involve a significantly larger number of partners – some 25-30 on average.

Networks

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
“Standard” networks	Network grant		331,824 (294,047)	917	304.283
Erasmus Thematic Networks	Network grant	450,000	1,242,261 (1,090,221)	98	121.742
<i>Total networks</i>				<i>1,015</i>	<i>426.025</i>

This activity consists of Community support for European networks of organisations active in different sectors of education and training. The aim of such networks, which usually include members from every Member State, is to facilitate the exchange of practices among specialists and to foster reflection at European level on some key transversal issues in the field of education and training.

(a) “Standard” networks are found in Comenius, Leonardo, Grundtvig and in the transversal programmes. These large-scale networks, each in a given thematic area of importance, are designed to act as a forum for ongoing and needs analysis, to promote interaction between projects and partnerships, and to disseminate project outputs and good practice across Europe. As a general rule, all participating countries are represented in each network by the end of the work programme, but Comenius and Grundtvig networks can be smaller. This action also covers the Eurydice network, for the analysis of data relating to education in Europe, and the National Academic Recognition Centres (NARICs) which facilitate the recognition of higher education qualifications between countries.

(b) Erasmus “Thematic Networks”. These are very large-scale actions acting as think-tanks for opinion leaders from academia and society, representing a discipline or cross-

disciplinary field of teaching and learning. They involve universities, other higher education institutions, research bodies, professional associations, employers, trade unions, international organisations, NGOs, independent experts and public authorities (including links with EU policies in the field concerned, like human rights, consumer protection, environment, etc.). Each Thematic Network project lasts three years and it involves institutions from all participating countries ; the average number of partners is 60. The increase in unit cost provides for an expansion of the number of partners and activities of thematic networks in response in particular to the Bologna process.

Observation, statistics, indicators

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Observation, statistics, etc	Grants and tenders		278,028 (246,684)	700	194.620

This activity comprises:

(a) the collection and analysis of statistics and indicators in key policy areas, notably in the context of the Objectives Process following up the Lisbon goals, the operation of a languages indicator to measure progress towards the Barcelona objective of mother tongue + two languages, etc. The unit will vary according to the activity concerned, but may include market tenders for the collection and analysis of data, as well as grants for projects in the field.

(b) support for studies in the field of education and training, focusing on areas of policy importance for the European Union. It builds on the existing studies actions of Socrates and Leonardo da Vinci.

Accompanying Measures

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Standard Accompanying Measures	Project grant		98,322 (86,323)	637	62.631
Other supporting activities	Project grant and tenders		154,369 (136,966)	994	153.443
<i>Total Accompanying Measures</i>				<i>1,631</i>	<i>216.074</i>

Standard Accompanying Measures consist of projects that are otherwise not eligible under the main actions of the programme, such as the organisation of conferences or seminars, the establishment of new European associations etc. The action carries forward the existing Accompanying Measures actions of the Socrates and Leonardo da Vinci programmes.

In addition, this heading covers support for Community initiatives such as Europass and Euroguidance and the maintenance of the Ploteus database, which are not covered elsewhere within the Integrated Programme, and a series of initiatives related to language learning, including the allocation of European Language Prizes, awareness-raising events organised

jointly with national media, the operation of a European language indicator to measure progress towards the Barcelona objective, and an annual language conference.

Jean Monnet Programme

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Jean Monnet Action	Project grant		39,813 (35,325)	2,051	81.656
Named European institutions	Operating grant	2,285,000	4,760,827 (4,213,120)	28	133.303
Other European institutions and associations	Operating grant		665,242 (590,253)	84	55.880
<i>Total Jean Monnet</i>				<i>2,163</i>	<i>270.840</i>

The Jean Monnet programme consists of three actions:

(a) The “Jean Monnet Action” itself, which supports networks and projects at university level to promote the teaching of, research into and reflection on European integration within higher education. In contrast to the remainder of the Integrated Programme, the Jean Monnet Action has worldwide coverage. The sub-actions include support for conferences and dialogue, for the establishment of Jean Monnet chairs, Jean Monnet Centres of Excellence and other teaching activities, for research networks, for national associations of university lecturers and researchers involved in European integration studies, and for networks of young researchers in the field.

(b) Community support for four European institutions in education and training: the College of Europe – Bruges and Natolin campuses; the European University Institute, Florence; the Academy of European Law, Trier; the European Institute of Public Administration, Maastricht. The increase in unit cost reflects the larger role anticipated for these institutions in the new programme period, and the establishment of a new graduate college at Florence.

(c) Community support for other European institutions and associations in education and training. This action will cover the award of some twelve operating grants per year to associations and institutions in the field, selected following an open call for proposals.

5.2.3. Programme-related operational activities

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
National Agencies	Operating grant	245,720	822.343 (723,810)	525	431.730
Information & publications	Grants	New	19,447	1,750	34.033
Evaluation	Tenders	330,000	486.964 (428,571)	28	13.635
<i>Total operational</i>					<i>479.399</i>

This activity consists of essential programme-related operational activities, notably:

1) The allocation of operating grants to the National Agencies designated by the Member States to handle the indirect centralised actions of the new programme under the “National Agency procedure”. As set out in the draft Decision, this contribution may cover up to 50% of eligible costs of these agencies. The profile includes a rising unit cost across the seven-year period of the programme, reflecting the very substantial increase in the volume of activity with which the agencies will deal (in excess of 300% by 2013). The Commission assumes that the bulk of the increase in workload for the National Agencies will occur in Comenius, Leonardo da Vinci and Grundtvig, where an increase in volume will tend to result in a corresponding increase in the number of grant agreements. In the case of Erasmus, the volume-related increase in workload is likely to be more marginal since the majority of universities already participate in the programme (but the transfer of advanced vocational placements from Leonardo to Erasmus will represent a new area of activity for the agencies concerned).

2) Support for information and publications relating to the products and outcomes of the programme. This is complementary to the dissemination key action of the transversal programme, and will address the issue of lack of information about programme achievements and opportunities highlighted in the interim evaluations of Socrates and Leonardo da Vinci.

3) Funding for external evaluations of the Integrated Programme, which are an essential to fulfil the Commission’s monitoring and evaluation obligations as set out in the draft Decision. The increase in unit cost reflects the larger scale of the evaluation task for the proposed new programme, given the planned increase in its range of volume of activity.

5.3. Methods of implementation

Mobility, partnership and some project actions (82% of the programme budget) will be implemented by the Commission and National Agencies in the participating countries using the indirect centralised management model set out in the Financial Regulation.

The remaining 18% will be implemented centrally, either directly by the Commission and/or via an Executive Agency established for the purpose.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1. Total financial impact on Part B - (over the entire programming period)

6.1.1. Financial intervention

Commitments (cash prices)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Comenius	142.357	159.506	182.706	221.048	269.569	308.225	328.633	1,612.044
Erasmus	500.113	595.701	693.686	795.151	940.487	1,070.948	1,333.659	5,929.746
Leonardo	320.485	343.131	414.030	488.754	589.276	726.429	767.249	3,649.355
Grundtvig	48.285	50.658	67.459	83.449	98.557	114.237	130.504	593.149

Transversal	101.644	115.938	123.187	124.889	122.335	120.611	122.135	830.739
Jean Monnet	34.116	35.608	37.972	38.732	40.652	41.465	42.295	270.840
Operational	41.387	53.580	61.829	69.259	76.962	84.359	92.022	479.399
Total	1,188.387	1,354.122	1,580.870	1,821.283	2,137.838	2,466.274	2,816.497	13,365.271

6.1.2. Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure (commitment appropriations)

Commitments (cash prices)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
1) Technical and administrative assistance								
a) Executive Agency	19.286	22.519	25.613	26.126	26.648	27.183	27.727	175.101
b) Other TAA:								
- intra muros:	0	0	0	0	0	0	0	0
- extra muros:								
Symmetry	1.248	1.273	1.299	1.325	1.351	1.378	1.406	9.282
Audits	0.787	0.802	0.818	0.835	0.851	0.868	0.886	5.847
Other informatics assistance	1.561	1.592	1.624	1.656	1.689	1.723	1.757	11.602
Experts – project evaluations	1.248	1.380	1.548	1.579	1.610	1.643	1.675	10.683
Subtotal 1	24.130	27.566	30.901	31.521	32.150	32.795	33.452	212.515
2) Support expenditure								
a) Studies	0.520	0.637	0.758	0.828	0.845	0.862	0.879	5.328
b) Meetings of experts	1.040	1.061	1.082	1.104	1.126	1.149	1.172	7.735
c) Information and publications	5.202	3.184	3.247	3.312	3.378	3.446	3.515	25.285
d) Other	0.520	0.531	0.541	0.552	0.563	0.574	0.586	3.867

Subtotal 2	7.283	5.412	5.629	5.796	5.912	6.031	6.151	42.214
TOTAL	31.413	32.978	36.530	37.317	38.062	38.826	39.603	254.729

These costs include the programme contribution to the operating costs of the proposed Education and Culture Executive Agency, in particular the personnel costs relating to this programme. These personnel costs correspond to 140 staff (secondments and temporary agents, and contractual staff) in 2007, and 186 staff in 2013. The increase in human resources across this period reflects the increase in the volume of activity to be managed by the Agency, corresponding to the planned increase in the volume of operational credits to be managed in the centralised (Commission procedure) actions of 200% by the end of the programme compared with 2006.

6.2. Calculation of costs by measure envisaged in Part B (over the entire programming period)

Commitments (cash prices)

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (total for years 2007-2013)	Average unit cost	Total cost (total for years 2007-2013)
<u>Comenius</u>				
In-service training for teachers	Individual mobility	101,829	2,176	221.625
Work-experience for future language teachers	Individual mobility	16,450	5,616	92.383
Upper secondary school pupil mobility	Individual mobility	6,691	2,316	15.498
Preparatory visits	Individual mobility	20,885	1,361	28.416
Partnerships	Project + mobility	64,266	16,157	1,038.374
Projects	Project	420	322,853	135.598
Networks	Project	126	538,088	67.799
Accompanying measures	Project	126	98,021	12.351
Total Comenius				1,612.044
<u>Erasmus</u>				
Intensive programmes	Project + mobility	1,610	28,331	45.613

Intensive language courses	Project mobility +	2,555	8,119	20.745
Standard student mobility	Individual mobility	1,721,262	1,750	3,021.161
Special student mobility	Individual mobility	77,834	11,372	887.647
Student placements	Individual mobility	210,318	3,015	635.977
Short-term teacher mobility	Individual mobility	279,513	1,025	287.397
Long-term teacher mobility	Individual mobility	3,384	11,394	38.670
Teacher mobility to undertakings	Individual mobility	28,493	1,531	43.737
Other staff mobility	Individual mobility	36,440	1,579	57.674
Organisation of mobility	Grant to organisers	17,500	29,988	524.795
Multilateral projects	Project	1,400	150,728	211.019
Thematic networks	Project	98	1,242,261	121.742
Accompanying measures	Project	224	149,871	33.571
Total Erasmus				5,929.746
<u>Leonardo da Vinci</u>				
Trainee placements	Individual mobility	721,772	3,644	2,630.123
Trainer mobility	Individual mobility	132,000	1,584	209.057
Innovation transfer projects	Project	2,500	281,893	704.733
Networks	Project	175	567,717	99.351
Accompanying measures	Project	105	58,007	6.091
Total Leonardo				3,649.355
<u>Grundtvig</u>				

European Assistantships	Individual mobility	5,850	5,771	33.759
Adult learner mobility	Individual mobility	58,500	1,397	81.734
Staff training mobility	Individual mobility	20,540	2,281	46.858
Learning partnerships	Project mobility +	11,351	19,214	218.101
Cooperation projects	Project	560	281,797	157.806
Innovation projects	Project	21	643,022	13.503
Networks	Project	56	549,435	30.768
Accompanying measures	Project	182	58,343	10.618
Total Grundtvig				593.149
<u>Transversal programme: KA1</u>				
ARION study visits	Individual mobility	17,578	1,352	23.774
Cedefop study visits	Individual mobility	17,578	1,352	23.774
Experimental projects	Project	49	416,210	20.394
Innovation projects	Project	21	1,109,892	23.308
Standing conferences	Project	35	665,935	23.308
Eurydice	Project	217	196,916	42.731
NARICS	Project	210	25,547	5.365
Statistics and indicators	Project	133	657,173	87.404
Studies and comparative research	Project	189	443,957	83.908
Accompanying Measures	Project	350	49,945	17.481
Databases	Project	21	138,737	2.913
Euroguidance	Project	210	92,491	19.423
Europass	Project	196	158,556	31.077
Total Key Activity 1				404.859

<u>Transversal programme: KA2</u>				
New language materials	Project	42	554,946	23.308
Online courses	Project	14	2,219,784	31.077
Training tools for language teachers	Project	42	554,946	23.308
Web portal	Project	7	416,210	2.913
Networks	Project	21	416,210	8.740
Awareness raising	Project	28	1,664,838	46.615
Competence tests	Project	7	2,497,257	17.481
Conferences	Project	7	416,210	2.913
European language label	Project	175	88,791	15.538
Total Key Activity 2				171.895
<u>Transversal programme: KA3</u>				
Multilateral projects	Project	140	840,101	117.614
Networks	Project	70	332,968	23.308
ICT development monitoring	Project	28	554,946	15.538
Total Key Activity 3				156.460
<u>Transversal programme: KA4</u>				
National projects	Project	350	112,504	39.376
Multilateral projects	Project	49	1,028,151	50.379
Studies	Project	350	22,198	7.769
Total Key Activity 4				97.525
Total Transversal programme				830.739
<u>Jean Monnet programme: Jean Monnet Action</u>				
Conferences and dialogue	Project	231	61,304	14.161
National Associations	Project	70	22,487	1.574

Research	Project	70	168,653	11.806
Teaching	Project	980	36,742	36.007
Young researchers	Project	700	22,487	15.741
Total Jean Monnet Action				79.289
<u>Jean Monnet programme: Named institutions</u>				
4 institutions	Operating grant	28	4,760,827	133.303
<u>Jean Monnet programme: Other institutions and associations</u>				
Institutions	Operating grant	35	1,124,352	39.352
Associations	Operating grant	49	337,306	16.528
Total other institutions and associations				55.880
Total Jean Monnet programme				270.840
Programme-related operational				479.399
TOTAL COST				13,365.271

The subtotals and overall total do not always sum because of rounding

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources		Total	Description of tasks deriving from the action
		Number of permanent posts 2007 (2013)	Number of temporary posts 2007(2013)		
Officials or temporary staff	A	85.2 (97.6)	0	85.2 (97.6)	<i>Programme implementation</i>
	B	35.7 (40.0)	0	35.7 (40.0)	
	C	62.8 (70.4)	0	62.8 (70.4)	

Other human resources DNE/AUX		AUX A 2.2 (2.6) AUX B 17.6(20.8) AUX C 9.9 (11.7) DNE 17.6(20.8)	2.2 (2.6) 17.6 (20.8) 9.9 (11.7) 17.6 (20.8)	<i>Programme implementation</i>
Total	183.7 (208.0)	47.3 (55.9)	231.0 (263.9)	

7.2. Overall financial impact of human resources – 2004 prices

Type of human resources	Amount (€ million) 2007(2013)	Method of calculation
Officials	19.840 (22.464)	€ 108,000 * 183.7 (208.0) officials
Temporary staff		N/A
Other human resources (specify budget line)	0.238 (0.281) 1.901 (2.246) 1.069 (1.264) 0.792 (0.936)	A € 108,000 * 2.2 (2.6) staff B € 108,000 * 17.6 (20.8) staff C € 108,000 * 9.9 (11.7) staff DNE € 45,000 * 17.6 (20.8) staff
Total	23.836 (27.191)	

The amounts are total expenditure for twelve months.

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action – 2004 prices

Budget line (number and heading)	Amount € million 2007(2013)	Method of calculation
Overall allocation (Title A7)		
A0701 – Missions	1.000 (1.000)	1,230 missions of up to 2 days at €650 + 200 missions of 1 week at €1,000
A07030 – Meetings	1.000 (2.000)	€1,160 per participant (€860 travel + €150 per diem * 2 days) = 860 participants
A07031 – Compulsory committees ¹	1.000 (1.000)	€860 per participant = 1,160 participants
A07032 – Non-compulsory committees	0	
A07040 – Conferences	0.500 (0.500)	
A0705 – Studies and consultations	0	
Other expenditure (specify)	0	
Information systems (A-5001/A-4300)		

Other expenditure - Part A (specify)		
Total	3.500 (4.500)	

The amounts are total expenditure for twelve months.

¹ Mixed advisory/management committee (Council Decision 199/468/EC Articles 3 and 4)

I.	Annual total (7.2 + 7.3)	€ 30.758 (average)
II.	Duration of action	7 years
III.	Total cost of action (I x II)	€ 215.303

The planned staff resources amount to an increase of 30% compared with 2006, when steady-state is reached in 2009, compared with an increase in operational credits to be managed through the centralised (Commission) procedure of 200% by the end of the programme. The increase in staff resources also reflects the increased financial monitoring and verification demands resulting from the significant increase in resources managed through the National Agencies (in excess of 300% by the end of the programme).

The requirements for human and administrative resource expenditure will be met within the budget allocated to the Directorate General responsible within the context of the annual allocation procedure. The allocation of posts will depend in part on the internal organisation of the next Commission and in part on the result of a possible reallocation of posts between Commission services following the new financial perspectives.

8. FOLLOW-UP AND EVALUATION

8.1. Follow-up arrangements

The Commission has developed indicators for each specific and operational objective of the programme. These are set out in the annex to the extended impact assessment document.

Data collection will be assured through the National Agencies for the indirect centralised actions, and the necessary provisions shall be included in the grant agreements between the Commission and the National Agencies, and for the centralised actions directly by the Commission and by the Executive Agency.

For the purpose of data collection by all parties, a dedicated software application will be produced (based on the existing Symmetry system) and implemented concurrently with the start of the new programme.

8.2. Arrangements and schedule for the planned evaluation

An interim evaluation report on the results achieved and on the qualitative and quantitative aspects of implementation is scheduled for March 2011, based on reports from the participating countries. A final evaluation report will be produced by March 2016, likewise based on national reports.

9. ANTI-FRAUD MEASURES

The current proposal has been subject to the new pre-examination procedure with OLAF. It provides in particular that decisions of the Commission, agreements with the National Agencies and the resulting agreements and contracts should provide for monitoring and financial control by the Commission (or any authorised representative), including OLAF, and for audits by the Court of Auditors, which may be undertaken in situ as necessary. These controls may be undertaken in relation to the National Agencies and as appropriate in relation to beneficiaries of grants.